

Hacken
De risico's zo veel mogelijk beperken

Zorg op afstand
Hoe wordt de dubbele vergrijzing behapbaar?

Innovatie
Ontwikkelingen in de zorg

MEDIA PLANET

Nummer 3 / Maart '13

IT SERVICES
Levi9

YOUR GOAL = OUR GOAL

MAKE A START AT LEVI9.COM OR CALL 020 6701947

DE UITDAGING

Zorg en ICT kunnen
niet zonder elkaar

Hans ter Brake
Health Innovator bij Vital Innovations

BIOGRAFIE

■ **Hans ter Brake** werkt als Health Innovator bij Vital Innovators. Vital Innovators maakt deel uit van het innovatienetwerk Vita-Valley. Hans helpt innovaties ontwikkelen en implementeren met als doel de kwaliteit van leven van ouderen, chronisch zieken en ge-

handicapten te verbeteren. Daarnaast is Hans ter Brake voorzitter van de vereniging voor ICT organisaties in de zorg. Hij schrijft dit voorwoord op persoonlijke titel. <http://hansterbrake.wordpress.com>

Er komen steeds meer mensen die zorg nodig hebben en zorgkosten stijgen mede daardoor in sneltreinvaart. ICT kan de kosten van zorg beheersbaar maken én kwaliteit van zorg verbeteren.

In Nederland hebben we te maken met een dubbele vergrijzing: steeds meer ouderen die ook een stijgende levensverwachting hebben. Bovendien is er een toename van het aantal chronisch zieken. Met steeds minder mensen om voor die ouderen te zorgen, ontstaat er een kloof tussen zorgvraag en zorgaanbod die snel overbrugd moet worden.

Daarnaast groeien de kosten van zorg mede door de crisis procentueel harder dan het Bruto Nationaal Product. Iedereen voelt die kosten direct of indirect zwaarder in zijn eigen portemonnee. Zorg wordt daarmee in toenemende mate het koekoeksjong van de economie.

Levensbelang

Er is dus reden om goedkoper te gaan werken in de zorg. Naast te realiseren kostenbesparingen is ICT ook onmisbaar om procesveranderingen in de zorg te realiseren in het belang van de patiënt en de zorgverlener. Wat voorheen in een ziekenhuis behandeld werd, kan steeds vaker geheel of gedeeltelijk naar huisarts, praktijkondersteuning en zelfs naar de patiënt zelf worden verschoven. Een veilige en betrouwbare uitwisseling van patiëntgegevens is daarbij van groot belang, soms zelfs van levensbelang.

Procesvernieuwing nodig

De ICT-oplossingen om deze noodzakelijke zorgvernieuwing te ondersteunen en daarbij ook nog eens de kosten te verlagen, zijn voorhanden. Steeds vaker zijn er bijvoorbeeld mogelijkheden voor patiënten om vanuit huis met behulp van een monitor, contact te hebben met GGZ of thuis-

zorg. Deze zogenaamde e-health is in opmars.

Hoewel de zorg geen moeite heeft met productvernieuwing - steeds nieuwe medicatie, nieuwe apparatuur - is er een soort 'systeemtraagheid' als het op procesvernieuwing aankomt. Enerzijds is dat logisch, want de zorgverlener verandert niet zo gemakkelijk haar of zijn manier van werken. Daarnaast is elke patiënt uniek, de zorgketen ingewikkeld en is er nog onvoldoende ketenregie. Zorgverlening en financiering hebben vaak geen directe relatie. Daarbij kan een andere manier van werken omzet schelen voor zorgorganisaties. In combinatie met de geringe financiële ruimte bij zorgverleners en zorgorganisaties, stimuleert dit innovatie in de zorgketen niet. Anderzijds zijn substitutie en taakverschuiving dringend nodig om verantwoorde zorg te kunnen blijven bieden aan een groeiend aantal mensen dat die zorg nodig heeft. Ook zorgverzekeraars spelen hierbij een rol. Zorginkoop zou proactiever innovatie moeten stimuleren. E-health bijvoorbeeld, zou meer dan nu ingekocht moeten worden.

Zorg op maat

De huidige zorgprogramma's gaan te veel uit van een standaard zorgplan voor iedereen en beperken zich tot één aandoening of zorgorganisatie. De patiënt heeft daar weinig tot geen zeggenschap over. Dat leidt dan bijvoorbeeld tot de vreemde situatie dat iemand zeven maal per week thuiszorg krijgt terwijl er ook een familielid is en thuiszorg dus niet altijd nodig is. Patiënten moeten meer als partner gezien worden in dat zorgproces. ICT maakt het mogelijk dat een patiënt een individueel zorgplan krijgt dat door de patiënt zelf en diens familie mee-geregisseerd kan worden.

HANS TER BRAKE

redactie@mediaplanet.com

Online veiligheid: van
achilleshiel naar ruggengraat

Online veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid waar nog te weinig bewustzijn over is, stelt Wil van Gemert, directeur Cyber Security, onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Veiligheid en Justitie. Investerings op verschillende niveaus zijn nodig.

"Uit een campagne die wij vorig jaar november voerden, kwam duidelijk naar voren dat er onvoldoende bewustzijn is over online veiligheid en hoe daarbij te handelen. Tegelijkertijd is ook gebleken dat investeren in bewustzijn effect heeft. Belangrijk daarbij is wel je als bedrijf niet op één terrein te richten, maar op verschillende plekken te investeren. Bijvoorbeeld in de kennis welke maatregelen nodig zijn voor weerbaarheid, waaronder detectie. Als bedrijf dien je niet alleen je eigen situatie goed te monitoren, maar ook de omgeving waarin je je bevindt. Wanneer je een afwijking constateert, moet het ook helder zijn hoe rapportagelijnen lopen. Werknemers moeten weten bij wie ze terecht kunnen om risico's te melden. Andersom is het even zo belangrijk om als organisatie de allertering goed op orde te hebben. Mensen goed en snel kunnen waarschuwen is van groot belang voor de online veiligheid van het bedrijf."

Snel reageren

Cyber security is een grote 'rat race'. Op hoog tempo komen er nieuwe kwetsbaarheden bij. Maar ik pleit wel voor een positieve benadering. IT zorgt voor grote mogelijkheden, dus moeten we zorgen dat het niet onze achilleshiel is maar de ruggengraat. Veiligheid, vrijheid en economische groei zijn het model voor de toekomst en ICT speelt daar een belangrijke rol in. Via onze web-

site melden wij daarom constant nieuwe kwetsbaarheden, zodat het bedrijfsleven snel kan reageren. Helaas blijkt uit onderzoek dat er steeds meer tijd nodig is om nieuwe kwetsbaarheden tegen te gaan. Daar komt dan nog bij dat bedrijven ook steeds meer tijd nodig hebben - of simpelweg nemen - om de beveiligingsupdates te patchen. Behalve de technische aspecten van security speelt de mens dan ook een grote rol. Wie niet of te laat patcht loopt een verhoogd risico.

Waarborging

De ICT-infrastructuur is grotendeels in handen van de particuliere sector. Beveiligingsaspecten worden dan ook voor een groot deel beheerd door de markt. Enerzijds geeft dat de ruimte om nieuwe producten te ontwikkelen, anderzijds is het vreemd dat we geen concept hebben om onze online veiligheid te garanderen. Zoals we een safety concept hebben in de fysieke wereld, zouden we ook een security concept in de virtuele wereld moeten hebben. Om een parallel te trekken met de autobranche: auto's moeten aan strikte veiligheidseisen voldoen om de weg op te morgen en als bestuurder dien je ook nog eens gecertificeerd te zijn om er gebruik van te maken. Een computer aanschaffen en onbeveiligd online gaan, kan echter iedereen. Het is een voorbeeld dat aanzet tot nadenken. Een concept waarin online veiligheid wordt gewaarborgd zal veel voordeel geven. En dat moet een concept zijn waarin vooral verantwoordelijkheden duidelijk zijn. De overheid zorgt voor regulering, de burger gedraagt zich verantwoordelijk en het bedrijfsleven kan zorgdragen voor integratie van veiligheidsaspecten in productontwerpen. Online veiligheid kan niet zonder die samenwerking."

NIELS ACHTEREKEETE

redactie@mediaplanet.com

Wil van Gemert
Directeur Cyber Security van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid

BIOGRAFIE

■ **Wil van Gemert** (1960) is directeur Cyber Security van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV), dat deel uitmaakt van het ministerie van Veiligheid en Justitie. Eerder was van Gemert werkzaam bij de Algemene In-

lichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) als directeur Democratische Rechtsorde, waar hij leiding gaf aan de terrorismebestrijding, contraspionage en veiligheidsonderzoeken.

WIJ RADEN AAN

Dick Epema
Professor computer science aan de TU Delft

PAGINA 6

'Over tien jaar lachen we om de afmetingen die we nu Big Data noemen'

WIJ RADEN AAN

PAGINA 10-11

Een rondetafel gesprek over ICT in de zorg, met v.l.n.r.:

Pieter Kubben, neurochirurg in opleiding bij UMC Maastricht
Hans Hofstra, Philips Research, Healthcare Program
Tom Oostrom, Directeur Nierstichting; voorzitter Samenwerkende Gezondheidsfondsen (SGF)
Rob van Leen, Chief Innovation Officer bij DSM en boegbeeld voor de topsector Life Sciences en Health

MEDIA
PLANET

We make our readers succeed!

ICT OPLOSSINGEN
3E EDITIE, MAART 2013

Managing Director: Marc Reineman

Sales Manager: Bart Gabriëls
Editorial Manager: Stella van der Werf

Design: Imre Engbers

Project Managers:
Bente van Kampen, Carlot Verloop
E-mail:
bente.vankampen@mediaplanet.com
carlot.verloop@mediaplanet.com

Gedistribueerd:
Het Financieele Dagblad, maart 2013
Drukkerij: Dijkman Offset

Mediaplanet contact informatie:
Telefoon: 020-7077000
Fax: 020-7077099
E-mail: redactie@mediaplanet.com

VOLG ONS OOK OP:

RECYCLED
Papier gemaakt van gerecycled materiaal
FSC® C008011

De inhoud van deze bijlage valt niet onder de hoofdredactionele verantwoordelijkheid van het FD.

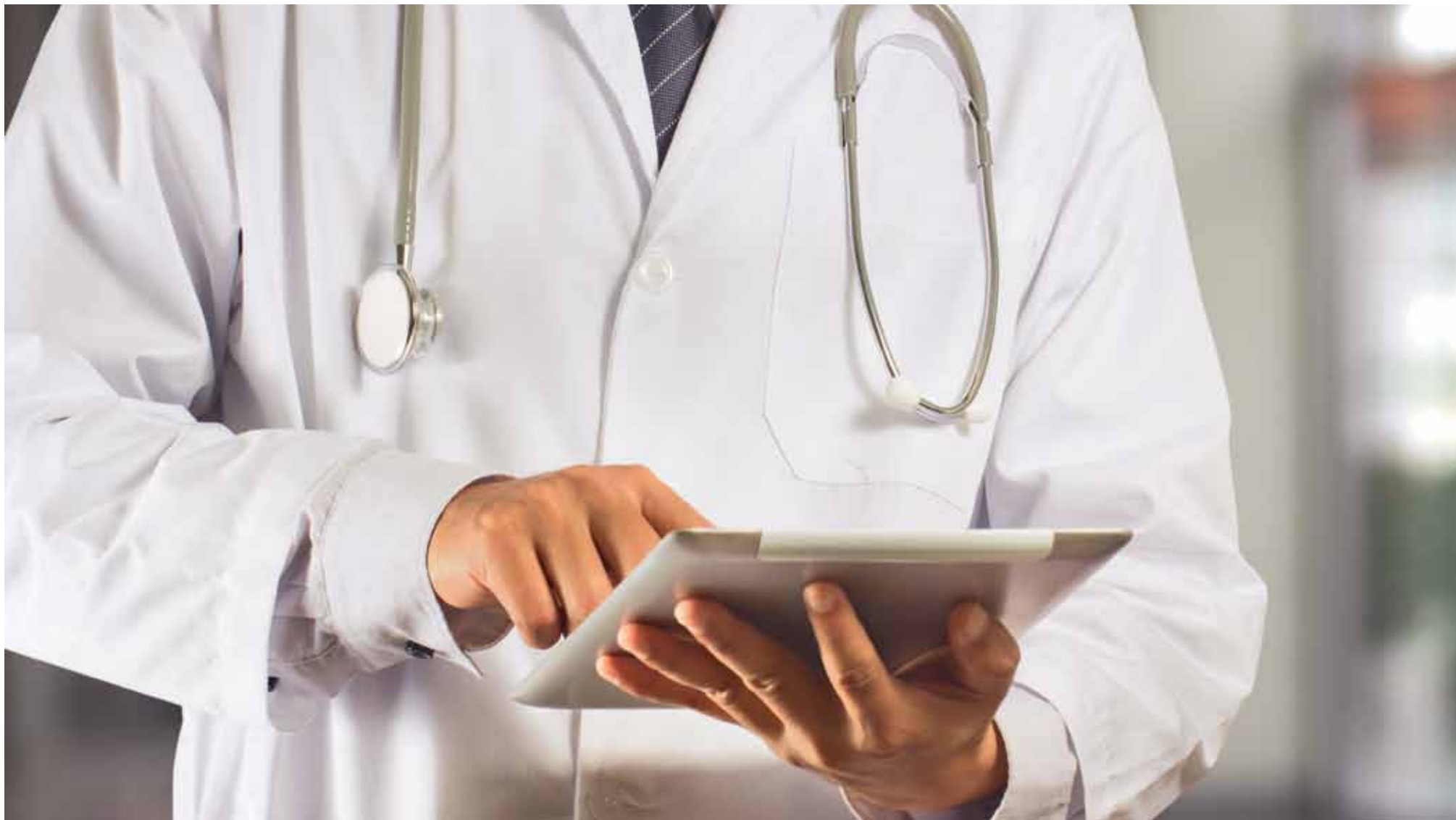
Mediaplanet ontwikkelt hoogwaardige bijlagen die zich richten op een specifiek thema en de daarbij behorende doelgroep. Zo brengen wij lezer en adverteerder dichter bij elkaar.

Copyright Mediaplanet Publishing House
Volledige of gedeeltelijke vervaelvoudiging, openbaarmaking of overname van deze publicatie is slechts toegestaan met toestemming van de uitgever, met bronvermelding: Mediaplanet Publishing House.

Curasoft
Transparante zorg door inzicht

INSPIRATIE

Grip op informatieveiligheid in de zorg

De zorg digitaliseert steeds verder, wat vervolgens vraagt om meer aandacht voor beveiliging van informatie. Om zowel zorgverlener als patiënt tot dienst te zijn, heeft NEN (Nederlands Normalisatie-instituut) verschillende normen ontwikkeld. Normen die niet alleen veiligheid bieden, maar het werk ook efficiënter maken.

Om de omgang met data in de Nederlandse zorg richting te geven, heeft NEN in opdracht van de Nederlandse overheid in 2004 NEN 7510 ontwikkeld. De norm komt voort uit internationale afspraken over informatiebeveiliging waar onder andere multinationals aan meewerkten. In andere woorden is het dus een richtlijn die ingegeven is door de praktijk. De norm bestaat uit 15 hoofdstukken waarvan de inhoud varieert van bestuurlijke verantwoordelijkheid tot de fysieke beveiliging van het gebouw. "Het geeft houvast om op verschillende niveaus uit te leggen hoe medewerkers met informatie dienen om te gaan", zegt Shirin Golyardi, Consultant Kwaliteit Zorg & Welzijn bij NEN.

'Leg op verschillende niveaus uit hoe medewerkers met informatie dienen om te gaan'

Shirin Golyardi
Consultant Kwaliteit Zorg & Welzijn bij NEN

"De zorg kent veel openbare plekken. Tot schoonmakers aan toe kunnen mensen met informatie in aanraking komen." NEN 7510 houdt verband met ISO27000-serie. Deze ISO-norm is niet zorg specifiek, maar beschrijft wel een aantal onderwerpen die ook in de zorg erg belangrijk zijn. Golyardi: "Het toegangsbeleid bij

voorbeeld. Bij behandelingen zijn veel verschillende personen of zelfs partijen betrokken en de toestemming van de patiënt speelt ook nog eens mee."

Regelmatig onderhoud

De norm geldt als richtlijn en is niet wettelijk verplicht. Golyardi benadrukt echter dat de bewijs-

last hoger is voor zorginstellingen die de norm niet volgen. Zoals gesteld, is de norm immers in consensus met vele partijen tot stand gekomen. Wanneer de norm wordt geadopteerd binnen een organisatie, betekent het volgens Golyardi niet dat er sprake is van een eenmalige inspanning. "Het is geen project dat eindigt. Het gaat om een continu proces, dat om regelmatig onderhoud vraagt."

Maar welke voordelen biedt het werken volgens de norm? Volgens Golyardi maakt het de uitwisseling van gegevens tussen artsen eenvoudiger, zeker wanneer er meerdere organisaties betrokken zijn bij een medisch traject. Vlotte uitwisseling zorgt daarbij ook voor efficiëntie en kostenbesparing. "Instellingen eisen dat ook steeds meer van hun leveranciers,

waardoor de kwaliteit en veiligheid in de gehele keten verbetert."

Wie aan de norm wil voldoen, is aan te raden om te beginnen met een risicoanalyse. "Vaak zijn er al activiteiten om informatie te beveiligen", zegt Golyardi. "Denk aan virusscanners of toegang middels wachtwoorden." Wanneer je de stand van zaken in kaart hebt, kun je prioriteren welke onderdelen aandacht nodig hebben.

Voordeel bieden

Niet alleen is het voldoen aan de norm een proces dat continu blijft lopen. NEN blijft zelf ook normen ontwikkelen die informatiebeheer en uitwisseling steeds transparanter en eenvoudiger maken. Zo is er momenteel een norm in ontwikkeling waarin de toegang tot dossiers wordt beschreven. "Maar we moeten vooral het grotere plaatje niet uit het oog verliezen", stelt Golyardi. "De normen ondersteunen zorgverleners in het vergroten van patiëntveiligheid."

NIELS ACHTEREERKE
redactie@mediaplanet.com

BELANG INFORMATIEVEILIGHEID

■ **NEN 7510** is voortgekomen uit de Algemene Code voor Informatiebeveiliging en geldt als een middel om de zorgsector bewust te maken van het belang van informatieveiligheid. De norm bestaat uit vijftien hoofd-

stukken, maar kent ook gerelateerde normen die specifieke onderwerpen bespreken. Een voorbeeld hiervan is NEN 7512, die zich richt op elektronische communicatie in de zorg. Ook is er NEN 7513, die zich richt op

logging; het vastleggen van acties op het elektronisch patiëntendossier. Door gebruik te maken van dergelijke normen is te achterhalen wie er toegang heeft gehad tot het dossier.

kahuna
managing security

www.kahuna.nl

- Next Generation Firewalls
- Security Information & Event Management
- Policy Compliance & Vulnerability Management

- NEN7510 Compliancy
- Virtual & Cloud Security
- Managed Security Services

Kahuna
Modemweg 20
3821 BS Amersfoort

T : +31 (0) 33 4500370
F : +31 (0) 33 4500371
E : info@kahuna.nl

aangesloten bij

NEDERLAND ICT

THE SIEM ALLIANCE
FOUNDER MEMBER

NIEUWS

DE GOEDE MATCH VAN CLOUD COMPUTING EN BIG DATA

■ **Vraag:** Hoe kunnen cloud computing en big data de bedrijfsvoering verbeteren?

■ **Antwoord:** Je krijgt betere inzichten en kunt je meer op de core business richten.

Over de definitie van cloud computing is menig discussie gevoerd. Gregor Petri, Research Director bij Gartner, houdt het op een stijl van computing waarbij ICT-gebaseerde diensten als service worden geleverd en waarbij de schaalbaarheid en elasticiteit belangrijke eigenschappen zijn. En die opzet brengt voordelen met zich mee. "Je hoeft zelf niet te investeren in de hardware die er voor nodig is en hoeft ook niet meer zelf overal verstand van te hebben", noemt Petri. "De cloud-leverancier neemt de zorg voor ICT uit handen, zodat het bedrijf zich op zijn core business kan richten." Voorbeelden van cloudtoepassingen zijn behalve virtuele werkplekken en e-mailtoepassingen allerlei zakelijke diensten, zoals de expense-afhandeling. "Uitbesteding bestaat al langer, maar door de hoge mate van connectiviteit die de cloud met zich mee brengt, is het nu ook mogelijk om snel omlopende business processen uit te besteden. Hierdoor kunnen bedrijven veel fijnmaziger beslissen wat ze zelf doen en wat ze als clouddienst afnemen." De Research Director merkt wel dat er nog huiverigheid in de markt is om een externe of publieke cloud te gebruiken. Met name door zorgen over privacy en veiligheid. "Je ziet dat be-

drijven vaak intern met een private cloud willen beginnen. Maar voor die beveiliging is veel specialistische kennis nodig. Voor cloud-providers is dat core business."

Snel opschalen

Voor wie is cloud computing eigenlijk geschikt? Binnen het brede veld blijken enkele gebruikersgroepen extra op te vallen. Zo zijn er de digital startups die zonder cloud computing niet hadden kunnen bestaan. "Denk aan vergelijkingssites, social networks en online videodiensten", zegt Petri. "De cloud is hun fabriek. De hele dienstverlening is erop gebouwd. En ze kunnen bij groei snel en zonder grote investeringen opschalen." Een andere groep zijn kleine bedrijven die geen specifieke ICT-kennis hebben of willen hebben. En tegelijkertijd ziet Petri ook toepassingen bij grote bedrijven waar beslissingen over veel schijven gaan en er grote behoefte is aan snelheid. "Dankzij cloud computing kan de time to market korter worden. Je kunt sneller inzien of iets werkt of niet en je kunt beter samenwerken met andere partijen in de keten door gebruik te maken van een gezamenlijk, overkoepelend systeem. De elasticiteit zorgt er daarbij voor dat je pieken rond bijvoorbeeld feestdagen eenvoudig op kunt vangen."

Big data

De opkomst van cloud computing heeft het pad geëffend voor een andere ICT-trend: big data. Zoals de naam doet vermoeden gaat het hier om in-

Gregor Petri
Research Director bij Gartner

formatie in grote volumes, met een grote variëteit die snel verandert. De data wordt daarbij op een kosteneffectieve en innovatieve manier verwerkt, zodat gebruikers tot betere inzichten komen en betere beslissingen kunnen nemen. "Vergelijk het met wat navigatiesystemen in de auto doen", geeft Petri als voorbeeld. "Je kunt een betere route bepalen op basis van de informatie uit één auto of op basis van de informatie uit zoveel mogelijk auto's op de weg." In het zakelijke domein zit vaak informatie uit de gehele keten verwerkt in toepassingen. Zoekmachines stonden aan de basis van big data. Met slimme algoritmes worden enorme hoeveelheden data geanalyseerd. Petri: "Aan big data an sich heb je niet zoveel. Het gaat met name om het vinden van verbanden. De techniek biedt de helpende hand. Hoe meer data je verwerkt, hoe beter het inzicht zal zijn."

NIELS ACHTEREERKE
redactie@mediaplanet.com

TIP

1

HOE MEER DATA
JE VERWERKT,
HOE BETER HET
INZICHT ZAL ZIJN

Zorg & ICT: Mobiel om slimme beveiliging

→ **'Veel zorgorganisaties zoals ziekenhuizen** lopen risico's op het gebied van beveiliging van hun gevoelige data doordat medewerkers bestanden opslaan in zogenaamde publieke clouds. Voorbeelden hiervan zijn Skydrive, Google Docs of Dropbox. Samen met Ippany bieden wij een privat cloud oplossing waarin medewerkers veilig en eenvoudig data kunnen opslaan op hun eigen systemen' aldus Jacques Kroesbergen, Director Healthcare bij Dell Nederland.

Doordat steeds meer medewerkers mobiel werken en hiervoor ei-

gen apparaten gebruiken nemen beveiligingsrisico's toe. Als zorgorganisatie wil je niet dat gevoelige (patient) data op straat komt te liggen. Om dat te voorkomen zijn maatregelen noodzakelijk.

Virtual Desktop

Mobiel werken vraagt om een centrale aansturing van de werkplek vanuit het datacenter. Dit verbetert de controle - en beveiligingsmogelijkheden aanzienlijk maar vereist veelal virtualisatie van werkplekken. Hierdoor kan een medewerker op meerdere apparaten en locaties

Databalance: de beste balans tussen InHouse en de Cloud

Cloud computing maakt het mogelijk om ICT services te delen. U betaalt alleen voor opslag en gebruik van applicaties en hardware. Cloud computing is niet alleen geschikt voor kleine organisaties met een beperkt aantal werkplekken, maar ook voor grote organisaties die voordelig, veilig en flexibel van hun hard- en software gebruik willen maken. U kunt optimaal gebruik maken van wat u bezit en de Private Cloud oplossing van Databalance inpassen binnen uw eigen netwerk. De benodigde capaciteit kunt u zelf vergroten of verkleinen. Wij leveren de complete basis voor uw groeiende IT-behoefte: vermindering van de complexiteit en een snelle, eenvoudige implementatie.

Cloud computing wordt op een drietal niveaus aangeboden: Infrastructure as a service (IaaS), platform as a service (PaaS) en software as a service (SaaS).

Infrastructure as a service (IaaS)

Databalance biedt de complete ICT infrastructuur als virtuele oplossing aan. Met deze vorm van cloud computing geven we u volledige vrijheid en keuze in hardware gebruik. Via een cliënt maakt u virtual virtueel gebruik van onze servers (hosted server), netwerkapparatuur en pc's.

Platform as a service (PaaS)

Databalance levert niet alleen de hardware maar ook het besturingssysteem in de 'Cloud'. Via internet heeft u toegang tot het door u gewenste platform. Aanpassingen, upgrades of specifieke oplossingen worden door Databalance op afstand ingeregeld. U heeft altijd en overal toegang tot uw eigen platform. Het enige dat u nodig heeft is een internetverbinding.

Software as a Service (SaaS)

Software die u nodig heeft wordt door Databalance

uitgeserveerd. Deze SaaS oplossing zorgt ervoor dat u geen omkijken heeft naar applicatiebeheer, onderhoud, installatie en beveiliging van de software die u nodig heeft. Uw complete desktopomgeving kan door Databalance worden ingevuld. Alle software inclusief het besturingssysteem staat dan in de cloud. Het grote voordeel van onze Cloud computing services is dat u betaalt naar gelang het gebruik. Bovendien voorkomt u grote investeringen en bent u verzekerd van een dagelijkse back up en de hoogste veiligheidsvereisten.

Meer weten over Cloud Computing?

Databalance is specialist op het gebied van Cloud Computing. De onderneming beschikt over een eigen autonome databunker. Wij vertellen u graag wat de voordelen zijn van het werken met onze virtuele oplossingen. Neem voor meer informatie contact op met onze verkoop afdeling bereikbaar onder nummer 0738442100.

Data
balance

Always Available

Kloof dichtentussen zorg en techniek

Er is momenteel een kloof tussen de zorgsector en de technische markt. Ontwerpers en gebruikers van onder meer ICT-toepassingen zijn uit elkaar gegroeid, vindt Heleen Miedema, directeur van de opleidingen Biomedische Technologie en Technische Geneeskunde van de Universiteit Twente.

EXPERT

De oorzaak van de kloof is de steeds verder gaande specialisatie in zowel het werk als het onderwijs. “Het onderwijs is steeds meer gaan werken met keuzeprofielen”, vertelt Miedema. “Nu hebben medisch georiënteerde opleidingen nog wel biologie in het pakket, maar minder wis- en natuurkunde. De nadruk in die opleidingen, ook verpleegkundige opleidingen, ligt op het leren omgaan met patiënten en niet op techniek. Dat is ook logisch, maar voor het ontwikkelen van technologische toepassingen is verstand nodig van beide domeinen.”

Zelf sleutelen

Miedema vergelijkt het met de ontwikkeling van auto's: “De eerste automobilisten waren meer mechanici dan chauffeur. Zij konden zelf sleutelen aan hun auto. Maar nu

hoef je niets meer te begrijpen van de technologie achter het autorijden. Zo is het ook in de zorg: artsen hoeven niet zo veel te begrijpen van de technologie waarmee zij werken. En die kloof wordt steeds groter.”

Daarom is in 2003 de studie Technische Geneeskunde van start gegaan. Nederland loopt hiermee voorop, want nergens anders ter wereld bestaat zo'n opleiding. De studenten worden opgeleid binnen zowel het medische als het technologische domein, verklaart Miedema. “Zij kunnen vanuit de patiënt denken en weten hoe je technologie naar de patiënt kunt vertalen. Zo kunnen zij de kloof tussen zorg en techniek dichtent.”

Er is veel vraag naar deze deskundigen. Zij kunnen aan de slag bij bijvoorbeeld bedrijven in de medische technologie, of in ziekenhuizen waar zij deel uitmaken van multidisciplinaire teams. Daar zijn zij de nuttige schakel tussen zorg en techniek. “Medische apparaten kunnen vaak veel meer dan waarvoor zij worden gebruikt”, weet Miedema. “Net zoals mensen thuis hun magnetron alleen gebruiken voor ontdooien en opwarmen, terwijl de handleiding een heel boekje vormt en je dus weet dat het apparaat veel meer kan. Maar vaak heb je geen tijd of zin om je daar in te verdiepen. Zo is het ook in de medische wereld. Juist die technisch geneeskundigen gaan wel naar die technische kant kijken. Zo kunnen zij helpen om de techniek optimaal te gebruiken.”

Heleen Miedema
Directeur van de opleidingen Biomedische Technologie en Technische Geneeskunde van de Universiteit Twente

JACQUES KROESBERGEN
redactie@mediaplanet.com

KEES VERMEER
redactie@mediaplanet.com

Werken vraagtging van gevoelige data

dezelfde werkplek gebruiken, de zogenaamde Virtual Desktop. Voordeel voor organisaties is dat deze werkplek virtualisatie geleverd kan worden met een centraal support programma.

Cloud

Deze vorm van cloud oplossingen biedt de voordelen van de publieke cloud computing, inclusief schaalbaarheid, self-service toegang, en een verbruik op basis van het gebruikmodel, in combinatie met de extra gemoedsrust die voortvloeit door het gebruik van een ei-

gen infrastructuur. Cloud biedt een stabiele en veilige basis voor het uitvoeren van alledaagse toepassingen en web-based applicaties, maar ook een omgeving voor het hosten van nieuwe business en mobiele software, alsmede de ontwikkeling van de volgende generatie van cloud-ready applicaties. Maar zelfs dan is het moeilijk te voorkomen dat gevoelige informatie door medewerkers wordt gekopieerd naar bijvoorbeeld een USB stick. Het is dan ook aan te raden dat gevoelige data standaard encrypted wordt bewaard.

Kroesbergen: ‘Elk bedrijf of zorg-

organisatie heeft zijn eigen proces met betrekking tot het overgaan naar oplossingen in de cloud, op basis van het type organisatie, de bedrijfsdoelstellingen en de gerealiseerde ICT uitdagingen. Cloud op zich moet geen doel zijn, Cloud is een middel dat organisaties helpt efficiënter te worden, met een grote focus op veiligheid, zodat er in het geval van zorginstellingen meer tijd overblijft voor de zorg van patiënten’.

Ippany biedt veilige “Bring Your Own Device” (BYOD) oplossing: Werken in de private cloud

De explosieve groei van ongestructureerde data en de mobiele toegangsmogelijkheden zorgen bij iedere organisatie voor enorme problemen met dataopslag en datamanagement. Ippany biedt hiervoor veilige en transparante oplossingen met een grote flexibiliteit en beheersbaarheid.

Ippany heeft meer dan 15 jaar ervaring in back-uptechnologie en dataopslag. Het bedrijf heeft zich gespecialiseerd in de ontwikkeling van applicaties voor het ontsluiten van data binnen de (private) cloud en is inmiddels uitgegroeid tot internationale strategische partner van cloud storage providers. Clemens Bloemen, algemeen directeur van Ippany, zegt: “Wij hebben met Ippany ICC en Ippany ICE Drive twee unieke Storage producten, waarmee de opslag van data en het

archiveren zodanig kan worden geautomatiseerd dat er geen back-ups meer nodig zijn. Hierdoor kunnen enorme kosten worden bespaard.”

ICE-Drive

Met het vlaggenschipproduct ICE Drive biedt Ippany de mogelijkheid om mobiel bij de data te kunnen, via een laptop, een thuis-PC, een smartphone of tablet. Zonder zo'n voorziening zoeken medewerkers dikwijls nog zelf oplossingen met openbare toepassingen zoals Skydrive, Google Docs of Dropbox.

Het gevaar bestaat dan dat gevoelige bedrijfsgegevens zich overal in de zogenaamde public cloud bevinden en het datamanagement onbeheersbaar wordt. Dit kan ernstige gevolgen hebben voor de bedrijfsvoering en is in veel gevallen zelfs wettelijk niet toegestaan.

De Ippany ICE Drive zorgt voor veilige, beheersbare dataopslag en datatoegang. Het verschijnt als een harde schijf (de ICE Drive) op de PC of MAC. De systeembeheerder heeft de mogelijkheid om groepen en individuele gebruikers aan te

maken. De gebruikers zelf kunnen hierdoor met alle internet gerealiseerde apparaten, smartphones, tablets etc. bij hun gegevens en deze zo nodig delen met derden of toegankelijk maken voor collega's. De data op de ICE Drive staan op een centrale plaats (private cloud), waardoor lokale back-ups niet meer nodig zijn wat mobiel werken makkelijker maakt.

Ippany Object Storage Connector

De Ippany CAS Connector biedt direct toegang tot het Dell object opslagplatform. De oplossing biedt dan een volwaardig Windows filesysteem aan de voorkant en een volledig geautomatiseerd, zelfherstellend object opslagplatform aan de achterkant. De oplossing is flexibel en zeer schaalbaar, het kan eenvoudig groeien van gigabytes tot enkele petabytes.

De Ultieme File Server Oplossing: Bloemen: “Met onze Ippany ICE Drive applicatie aan de voorkant en een Object Storage platform aan de achterkant ontstaat de ultieme file server oplossing. Onze ICE Drive brengt veiligheid en een grote flexibiliteit om te werken vanaf vrijwel iedere gewenste plek, zolang er maar een (mobiele) internet verbinding is.” ICE Drive past perfect in BYOD (Bring Your Own Device – de behoefte om devices zoals tablets, smartphones en laptops op willekeurige plaatsen te gebruiken) en vormt daarmee een perfecte basis voor het Nieuwe Werken.

www.ippany.com
info@ippany.com
tel: 040-8200241

INSPIRATIE

Big Data is het nieuwe modewoord in de IT-wereld. Maar wat houdt Big Data precies in en wat is het nut van dataverzamelingen?

Verzamelwoede leidt tot Big Data

INFORMATIE

“Over wat Big Data precies is, bestaan verschillende ideeën”, begint Dick Epema, professor computer science aan de TU Delft. “De laatste jaren zijn er grote dataverzamelingen ontstaan. Zoals bijvoorbeeld de data van alle Facebookgebruikers of data die CERN in Zwitserland vergaart. Dat noem je Big Data.” Hoe groot moet de dataverzameling zijn om van Big Data te spreken? “Dat hangt er vanaf. Bij Facebook verstaan ze onder Big Data veel grotere hoeveelheden dan bij een willekeurig onderzoeksinstituut.”

Dataopslag

De ontwikkelingen op het gebied van datacenters hebben de afgelopen tien jaar een enorme vlucht genomen. Epema: “De nadruk van datacenters lag voorheen vooral op processorcapaciteit. Nu verschuift die verhouding steeds meer naar grote dataopslag. Het verzamelen neemt echter sneller toe dan de

opslagcapaciteit. We staan nog aan het begin van dataopslag. Ik voorzie dat we daarvoor nog veel grotere systemen krijgen. Over tien jaar lachen we om de afmetingen die we nu Big Data noemen.”

Juridische aspecten

Waar moet je op letten als je Big Data wilt gebruiken? “Ga niet zomaar met Big Data aan de slag. Vraag je van tevoren af wat je precies wilt met alle gegevens en hoe je alle data het beste kunt opslaan. Er komen ook juridische aspecten bij kijken. Bedrijven beschikken over gegevens van hun klanten, maar mag je die ook zomaar gebruiken voor allerlei doeleinden? Dat is niet altijd zo. Door gegevens te combineren kom je soms op terreinen die juridisch niet zijn dichtgetimmerd. Ook als je Big Data in de cloud plaatst, kun je tegen juridische problemen oplopen, omdat er in die cloud ook gegevens van andere bedrijven staan. Bovendien krijgt een cloudprovider toegang tot de gegevens. Dat mag je niet met alle data doen. Big data komt met nieuwe soorten infrastructuur en die hebben nieuwe beoordelingen nodig.”

NIEKE HOEK

redactie@mediaplanet.com

Dick Epema
Professor computer science aan de TU Delft

5

OVERHEID & ICT

‘Informatie als sleutel voor een slimme overheid’

Overheid & ICT is hét platform voor ICT-toepassingen en -diensten voor de overheid. Op de beurs vindt u producten en oplossingen die inspelen op de laatste ICT-trends binnen de branche. Overheidsprofessionals van gemeenten, provincies, waterschappen en ministeries laten zich hier bijpraten over de nieuwste mogelijkheden en faciliteiten om beter hun werk uit te kunnen voeren.

➔ Bezoek Overheid & ICT van 23 t/m 25 april in Hal 1 van Jaarbeurs Utrecht.

■ www.overheid-en-ict.nl/#OICT13

Link naar registratie:

■ <https://www.databadge.net/ovh2013/reg/>

! Ga naar de website www.overheid-en-ict.nl voor gratis registratie en aanmelden voor presentaties en seminars.

Congresthema: Informatiebeveiliging

Het beveiligen van (overheids-) informatie is belangrijker dan ooit. Er wordt steeds meer informatie uitgewisseld via de digitale weg tussen burgers en overheden onderling. Veiligheid staat voorop en er staat veel te gebeuren op dit vlak.

Congresthema: Geo-informatie

Het werkveld geo-informatie is volop in beweging: GPS toepassingen op smartphones, geo-social media, basisregistraties, 3D visualisaties en hergebruik van data. Tijdens Overheid & ICT ziet u wat met geo-informatie mogelijk is. Tijdens Overheid & ICT vindt op 24 en 25 april het GIN congres plaats.

TIP

2

LET OP DE JURIDISCHE ASPECTEN BIJ OPSLAG VAN DATA

De werknemer b

Bernhard van Oranje
Directeur van Levi9

Vroeger bepaalde je bedrijf welk device je gebruikte. Standaardiseren was het toverwoord. Nu is Bring Your Own Device (BYOD) hot.

Iedereen zet een eigen laptop of smartphone in voor het werk van alle dag. Consument en werknemer vloeien in elkaar over. Privé en zakelijke mail zijn soms vanuit dezelfde applicatie te gebruiken. Met een tablet in de hand is het vaak ook mogelijk om bij bedrijfsdocumenten te komen.

Gemak dient de mens

Spelen en werken gaan hand in hand, want alles moet te doen zijn met hooguit twee keer drukken op een beeldscherm. Aanmelden is niet

ICTRECHT

Wilt u uw klanten continuïteit bieden in de cloud?

ICTRecht heeft een nieuwe dienst gelanceerd: CloudRecht. Bij CloudRecht ligt de focus op het waarborgen van de continuïteit van clouddiensten. In samenspraak met verschillende hosters, SaaS-dienstverleners en hun afnemers, hebben wij een maatwerktraject ontwikkeld, waarmee u continuïteit in de cloud kunt bieden.

CloudRecht biedt niet de “antieke escrow” waarbij de broncode van een softwarepakket wordt gedeponeerd bij een notaris. Wel biedt CloudRecht u een contractueel opgezette structuur op maat. Deze zorgt voor de continuïteit van alle elementen van uw clouddienst: de software én de data én de hosting. Daarnaast biedt CloudRecht een vinger aan de pols. Gezamenlijk waarborgt

dit de gewenste continuïteit van uw clouddienst, mocht een bedreiging zoals faillissement zich voordoen.

Op cloudrecht.nl kunt u terecht voor een uitgebreide toelichting. Geïnteresseerde dienstverleners en klanten bieden wij een gratis oriënterend gesprek aan. U kunt contact opnemen via info@ictrecht.nl of 020-6631941. Vraag naar onze specialist: Itte Overing.

ICTRecht: deskundig en praktisch juridisch advies

ICTRecht is een flexibel en creatief juridisch adviesbureau. Wij bedienen zowel de grote als de kleine klant. Onze adviezen zijn begrijpelijk, concreet en geven blijk van technische kennis. Onze mensen zijn dan ook juridisch en technisch thuis in onze niche.

ICTRecht B.V.
Sarphatistraat 610-612
1018 AV Amsterdam
T 020 663 1941
I ictrecht.nl
E info@ictrecht.nl

BRING YOUR OWN DEVICE
De veiligste manier is zakelijke en persoonlijke dingen gescheiden te houden.

De paalt

meer dan een pincode of een patroon op het scherm. Eenvoudiger kan niet. De tablet is het summum van 'gemak dient de mens'.

Als de functie geen klantcontact met zich meebrengt verliezen we eerder productiviteit dan dat we het winnen. Het wisselen tussen de verschillende applicaties kost tijd, zakelijke tijds winst is er nauwelijks. Maar, de medewerker haalt wel meer lol uit zijn machine.

Gevaar loert

Maar het gemak is ook het gevaar. Alle applicaties vragen verschillende bevoegdheden op het apparaat en niet iedere applicatie is even betrouwbaar. We hebben de laatste jaren voorbeelden gezien van kwaadaardige software op mobiele appa-

raten om gebruikersdata te stelen. Terecht, want er staat veel gevoelige informatie op het mobiele apparaat zoals banktransacties, bedrijfsdocumenten en persoonlijke gegevens. Een goudmijn voor criminelen.

We lopen meer risico, omdat de beveiligingsnorm bij mobiele apparaten lager ligt dan bij een laptop. Maatregelen dekken de enorme waarde niet voldoende af. Wie inbreekt komt niet alleen bij de gegevens, maar kan in sommige gevallen ook nog via een versleutelde verbinding bij interne systemen van het bedrijf.

Het beheren van de losse apparaten is een hele toer en voor de ICT-dienstverlener bij de onderneming is het de truc om met de gebruiker te zoeken naar wat werkbaar is en ook

de bedrijfsbelangen dient. Nu ligt de regie over het apparaat niet bij de onderneming maar bij de werknemer. Wie persoonsgegevens beheert zou dan wel eens de wet kunnen overtreden. Dat moet toch anders. Veiliger is om zakelijke en persoonlijke dingen te scheiden op twee mobieltjes of op een telefoon die dat goed aankan. Dat is vooruitgang. Flexibeler, creatief en oplossingsgericht zijn de nieuwe codewoorden, in plaats van het 'nee' verkopen omdat iets niet kan of mag. Dit vraagt om ICT dienstverleners van een nieuwe generatie die direct de businessgoals van het bedrijf ondersteunen.

BERNHARD VAN ORANJE
redactie@mediaplanet.com

Grip op de mobiele werkomgeving

■ **Vraag:** Waar let je op bij een betrouwbare mobiele werkomgeving?

■ **Antwoord:** Zet de gebruiker centraal, begrijp de risico's en zorg voor gebruiksvriendelijke oplossingen

We werken in variabele verbanden, hebben mensen op tijdelijke functies en weten vooraf niet altijd precies met wie we samenwerken. Toch willen we snel in contact staan met elkaar. Deze ontwikkelingen hebben de werkomgeving flink veranderd. Werknemers dienen altijd en overal bij de juiste informatie te kunnen en gebruiken hiervoor verschillende (mobiele) apparaten. Hoe zorg je voor zekerheid? "Je kunt een beveiligde mobiele omgeving creëren achter een wachtwoord", stelt Robbin van den Dobbelsteen, Security adviseur voor Ordina Security Solutions. "Sterker is wanneer je gebruikers via een viewer laat werken, zodat gegevens op een centrale server blijven en niet op het device komen

Het belangrijkste bij de keuze voor beveiliging blijkt het centraal stellen van de bedrijfsdoelen. "De bedreigingen zijn vaak hetzelfde, zoals verlies van data en devices, maar de impact per bedrijf verschilt", zegt Wouter Bas van der Vegt, Senior Principal bij Ordina. "Vraag je bij een risicoanalyse af welke informatie van waarde is en de continuïteit van bedrijfsprocessen in gevaar kan brengen." Om tot een goede business case voor de beveiliging te komen, is het dan ook nodig om ICT en de business goed samen te laten werken. Sommige risico's zijn namelijk niet gelijk zichtbaar. "Wanneer oplossingen niet gebruiksvriendelijk zijn, gaan mensen naar omwegen zoeken om toch met de toepassingen te werken waar ze aan gewend zijn", aldus Van der Vegt. Dat er een business case on-

der de beveiliging dient te liggen, heeft ook met de haalbaarheid van wensen te maken. Van den Dobbelsteen: "Wanneer je ondersteuning van verschillende platforms aanbiedt, moet je ook voor al die platforms de bedrijfsbreed gebruikte apps beschikbaar stellen. Dat brengt extra kosten met zich mee."

Risico's

Gevraagd naar het grootste risico bij mobiele devices antwoorden beide specialisten verlies van het device met het ongewenst uitlekken van informatie als gevolg.

Hoewel er relatief veel apparaten zoek raken, mag dat echter niet betekenen dat alles op 'slot' gaat. Van den Dobbelsteen: "Je kunt niet alles afvangen met techniek. Bewustzijn bij het personeel over de risico's van mobiele devices is erg belangrijk." Vaak is er dan ook een gedragsverandering nodig om het werken veiliger te maken. Van der Vegt: "Mensen hebben hun eigen manier van werken. Zorg daarom ook dat beveiligingsoplossingen gebruiksvriendelijk zijn. Anders zoeken mensen naar omwegen om toch de toepassingen te gebruiken die ze willen. En dan ben je nog veel verder van huis."

Robbin van den Dobbelsteen
Security adviseur voor Ordina Security Solutions

Wouter Bas van der Vegt
Senior Principal bij Ordina

NIELS ACHTEREERKE
redactie@mediaplanet.com

Beperk risico's.
Arriva beschermt gevoelige bedrijfsinformatie op alle lagen van het netwerk met ESET NOD32.

Verhoog productiviteit.
ESET NOD32 brengt Unigarant naar maximale productiviteit in onvoorspelbare markt.

Goede prijs-kwaliteitverhouding.
Maximale schaalbaarheid en minimale belasting met ESET NOD32.

"DE KANTOORWERKPLEKKEN ZIJN NIET PERSOONSGEBONDEN; IEDEREEN KAN OVERAL INLOGGEN."
Gerrald Voerknecht
Manager ICT bij Arriva

"ESET NOD32 op de werkstations vangt veel op. Wanneer mensen gebruik maken van een usb-stick met twijfelachtig materiaal erop, wordt dit meteen herkend en krijgt de IT-afdeling een melding."

www.spicylemon.nl/arriva

"ER DRAAIEN STRAKS ZO'N 48 WINDOWS 7-MACHINES PER HOST OP. DAT TIKT SNEL AAN."
Mark Kaiser
ICT-specialist Unigarant

"Wij hebben specifiek voor ESET NOD32 gekozen omdat dit product de laagste systeembelasting geeft van alle antivirusproducten."

Lees meer over besparen op www.spicylemon.nl/unigarant

"WE KUNNEN IEDEREEN CENTRAAL OVERZETTEN EN EENVOUDIG BEHEREN. DAT SCHELT VEEL TIJD."
Dhr Borggreve
CEO Heutink ICT

Diversiteit aan gebruikers en veelzijdigheid van systemen, maakt het lastig goede security te vinden. Met de managementconsole van ESET NOD32 beschermt en beheert Heutink 43.000 werkplekken.

www.spicylemon.nl/heutink

Als beste getest
door de Consumentenbond!

De beste koop
volgens de Consumentenbond!

Is uw ICT-systeem weerbaar genoeg?

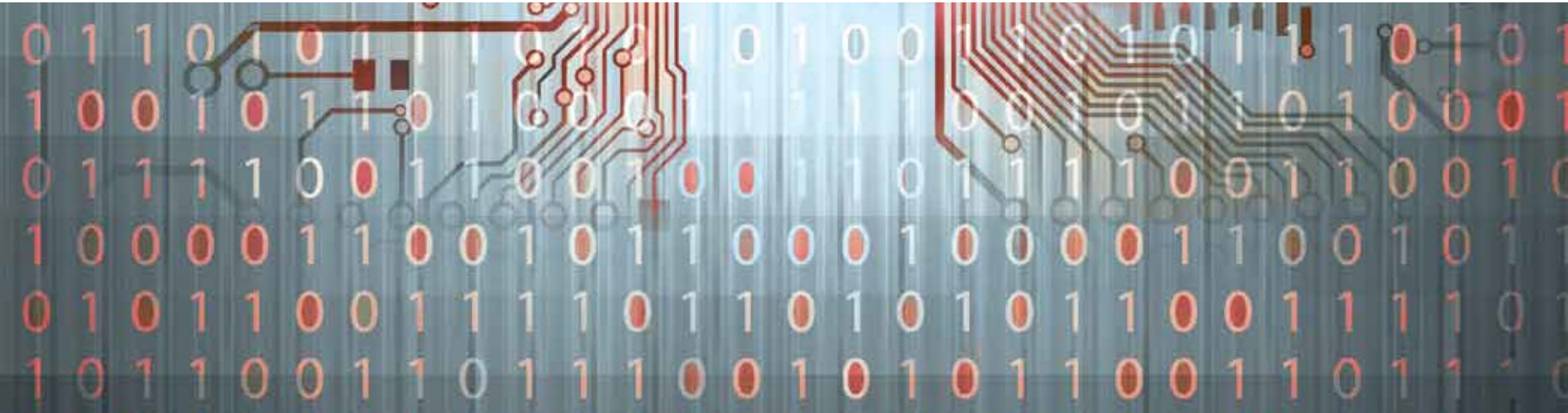
Is uw organisatie bestand tegen de nieuwste generatie fraudeurs en cybercriminelen? Doe het Hoffmann ICT-security onderzoek. Het doel van de Hoffmann Pentest is om ICT- en menselijke kwetsbaarheden bloot te leggen en te beheersen. Voor meer informatie kunt u contact met ons opnemen via telefoonnummer 036 - 52 33 000.

**Vertrouwen is goed,
Hoffmann is beter.**

Hoffmann Bedrijfsrecherche
hoffmannbv.nl | 036 - 52 33 000

NIEUWS

‘Bedrijven ondernemen onvoldoende tegen lekken’

Vraag: Kun je als bedrijf voorkomen dat je wordt gehackt?
Antwoord: “Je kunt hacken niet helemaal uitsluiten, maar je kunt er wel voor zorgen dat je de risico’s zoveel mogelijk beperkt.”

“Bedrijven moeten zich richten op wat ze belangrijk vinden in hun ICT-beveiliging. Daar wordt niet goed over nagedacht”, zegt Brenno de Winter, onderzoeksjournalist met specialisatie in ICT-beveiliging en privacy. De Winter is zelf geen onbekende in de hackerswereld als het gaat om het blootleggen van misstanden in ICT-beveiliging. Zo wist hij de zwakheden in de OV-chipkaart aan te tonen door een kraak uit te voeren. “Neem Het Groene Hart ziekenhuis dat vorig jaar werd gehackt: patiëntgegevens stonden op een openbaar toegankelijke server. Bij internetbankieren zitten de gegevens wel goed achter slot en grendel, maar in de zorg is dat minder. Dat kan toch niet?”

Type hacker
Je moet je als bedrijf afvragen voor wie de data die je bezit interessant is om in te zien en wat voor soort hackers je ermee kunt aantrekken, aldus De Winter. “Hackers opereren van-

uit verschillende motieven. Criminelen proberen door te hacken aan geld te komen. Maar er worden ook aanvallen uitgevoerd om lekken in het systeem aan te tonen. Daarnaast bevinden zich onder de hackers veel jonge jongens die spanning zoeken door in systemen in te breken. Zij kunnen helemaal niet overzien wat voor gevolgen hun actie heeft. Dat ze daarmee de toekomst van een bedrijf in gevaar kunnen brengen of dat het maatschappelijke discussies op gang brengt. Bedrijven willen hackers het liefst aan de schandpaal nagelen. Dat is lang niet altijd terecht. Ze voorkomen namelijk ook een hoop ellende.”

Risico-inschatting
Met een goede risico-inschatting maak je het probleem beheersbaar. Dat begint dus met de vraag voor wie de data van waarde kan zijn. De Winter: “Zorg dat je die gegevens zo goed mogelijk afschermt. Heb je de ICT-beveiliging op één plek op orde, dan zul je naar de andere plek moeten kijken. Bedrijven brengen nu allerlei apps op de markt en de eerste voorbeelden van veiligheidsblunders met apps zijn al langsgelopen. Laat ook geen verouderde software draaien. Doe dus je huiswerk op dit gebied.

En zorg ervoor dat je een plan hebt liggen voor als er een lek in de ICT-beveiliging wordt aangetoond. Of je database nou in brand vliegt of wordt gehackt, de data is niet meer beschikbaar en daar moet je een alternatief plan voor hebben.”

Open over lek
Bedrijven kunnen bovendien het beste open zijn als er een lek bij ze is aangetoond, besluit De Winter. “Het GVB in Amsterdam heeft dat goed aangepakt. Zij gaven direct volledige openheid door toe te geven dat ze waren gehackt. Vervolgens hebben ze de beveiliging van hun systemen op orde kunnen brengen in samenwerking met de hackers.” Hoe heeft het GVB de hackers gevonden? “Ze hebben via mij vragen kunnen stellen aan de hackers. Hackers weten mij over het algemeen te vinden omdat ze weten dat ik bronbescherming heb en dat ik die, ook als ik onder druk sta, niet prijsgeef. De hackers hebben overigens op vrijwillige basis hulp geboden. Dat houdt de motieven zuiver.”

NIELS ACHTEREEKTE
redactie@mediaplanet.com

Hacking: grote risico’s door kleine lekken

Vraag: Hoe is hacking te voorkomen?
Antwoord: Zorg voor testen, sluitende techniek en risicobewustzijn bij het personeel

Hacking kent twee vormen: targeted hacking en drive by hacking. Bij de eerste vorm zijn bedrijven het slachtoffer van gerichte hack-acties, waarbij de hackers verhandelbare gegevens als e-mailadressen en credit card-gegevens buit proberen te maken. De tweede vorm van hacking is minder gericht. Hackers zoeken net zo lang naar lekken tot ze een slachtoffer hebben gevonden. “Het gaat vaak om de trots van deze hackers, maar helaas halen ze regelmatig alsnog data naar buiten”, stelt Bas de Vogel, Unit Manager ICT Security bij Hoffmann, dat zich onder andere richt op ICT-fraude. Volgens de expert kan de schade in ons land oplopen tot zo’n 3 miljard euro per jaar.

Hacking nabootsen
Volgens De Vogel draaien applicaties regelmatig live op internet zonder dat de organisatie dat door

heeft. En een klein lek in het systeem kan de deur dan al op een kier zetten. Om dit te voorkomen zijn penetratietesten te doen; het werk van hackers nabootsen. Bijvoorbeeld alle servers langslopen op inrichting en bekende kwetsbaarheden en kijken of de beveiliging van eigen ontwikkelde applicaties is te omzeilen. Maar ook de mate waarin het personeel onbewust mee kan werken aan hacking. Door phishing mailtjes te versturen bijvoorbeeld of door een usb-stick met een virus op de parkeerplaats te leggen. “Om hem terug te kunnen geven, kijken mensen vaak wat er op zo’n usb-stick staat”, stelt De Vogel. “En een mystery guest kan met een smoes vaak gewoon in de serverruimte komen. De verschillende testen geven de organisatie een goed beeld van haar huidige beveiliging. Met de adviezen kan zij techniek en bewustzijn van haar medewerkers verder verbeteren, waardoor het risico gehackt te worden afneemt.”

NIELS ACHTEREEKTE
redactie@mediaplanet.com

Betaalbare en complete informatiebeveiliging
Het kán

Internetcriminelen zijn actiever dan ooit tevoren. Ook úw organisatie is een doelwit. Het is nu zaak om te focussen op het weerbaar maken van uw organisatie tegen hackers, virussen, malware en informatielekken. Dat hoeft geen kostbare en ingewikkelde zaak te zijn. Als u maar de juiste keuze maakt.

De risico’s
1. E-mail, websites en social media zijn niet meer weg te denken uit uw organisatie. Maar ze vormen ook digitale deuren naar uw bedrijfskritische informatie.

2. Uw data komt steeds vaker buiten uw organisatie: naar nevenvestigingen, leveranciers en partners.
3. Smartphones, tablets en laptops maken uw workforce mobiel en dus productiever. Maar veel draadloze omgevingen zijn niet goed beveiligd. Allemaal risico’s. Daar voelt een ondernemer zich niet prettig bij.

Alles verbieden?
U kunt en wilt uw medewerkers niet verbieden e-mail, internet, portals, social media en mobiele devices te gebruiken. Dus moet u een veilige IT-omgeving inrichten die de best denkbare bescherming geeft en preventief werkt – zonder dat de medewerkers daar last van hebben. En zonder langdurige implementatietrajecten en grote investeringen.

De oplossing
De WatchGuard-oplossing beveiligt 24x7, al het in- en uitgaande digitale verkeer op het bekabelde én het draadloze netwerk. Apparatuur die eenvoudig

inregelbaar is, zodat elke groep van medewerkers zijn eigen rechten heeft. Zelfs op applicatieniveau is uw netwerk goed te beveiligen.

Kleine en grote organisaties over de hele wereld gebruiken onze security-oplossingen. Omdat ze heel compleet zijn en buitengewoon betaalbaar. Vergeet ROI: WatchGuard levert nu direct resultaat.

Meer informatie op www.watchguard.com.

Voor vragen neem contact op met WatchGuard, Etienne van der Woude, 070-7112080

INZICHT

'Goede route afleggen met innovatie'

“Veel bedrijven hebben goede ideeën en mooie oplossingen voor de zorg. Maar hoe krijg je die innovaties ingebed in de praktijk? Dat is vaak een knelpunt”, zegt Marike Hettinga, lector ICT-innovaties in de Zorg bij Windesheim.

Marike Hettinga
Lector ICT-innovaties in de Zorg bij Windesheim

Vaak denkt een bedrijf te laat aan een businessmodel, weet Hettinga. “Niet alleen MKB-bedrijven, maar ook grote spelers. Wij benaderen het probleem bottom-up en kijken waardoor een idee is gestrand. Soms blijkt dat een bedrijf een onhandige route heeft afgelegd, bijvoorbeeld door rechtstreeks naar de zorgverzekeraar te stappen. Maar het werkt vaak beter als eerst de zorgverlenende partij aanhaakt. Als die erachter staat, sta je als bedrijf sterker naar de verzekeraar.”

Een ander punt is dat gebruikers of verzekeraars vaak eerst een bewijs willen dat de innovatie veiliger of efficiënter is dan een al bestaande toepassing. Een nieuw medicijn wordt altijd getest in een studie,

maar voor e-health is het moeilijker om bewijs te krijgen. “Dat lukt meestal niet op de traditionele manier. Dus daar moet je iets anders voor bedenken.”

Ondersteuning

Het gebeurt ook dat een bedrijf een nieuw product rechtstreeks aanbiedt aan de patiënt. Hettinga geeft een voorbeeld: de digitale medicatieondersteuning. “Veel mensen moeten regelmatig medicijnen innemen, maar het kan gebeuren dat men dat vergeet. Als de medicijndoos niet op tijd wordt geopend, wordt een signaal gestuurd naar een centrale server en ontvangt de persoon een sms ter herinnering. Dit is een innovatie die je ook rechtstreeks kunt aanbieden aan de pati-

ent.”

De medicatieondersteuning lijkt handig, maar heeft het ook werkelijk effect? Dat is bestudeerd bij mensen met epilepsie. Onderzocht werd of mensen regelmatig hun medicatie innemen, en wat het effect is op hun epileptische aanvallen. Het aantal correct ingenomen doses medicatie nam inderdaad toe en het aantal aanvallen daalde. De patiënten reageerden heel positief, vertelt Hettinga. “Bijna alle deelnemers waren enthousiast en wilden het doosje houden. Maar er waren ook enkelen die afhaakten omdat ze zich in de gaten gehouden voelden. Ook de houding van de gebruiker speelt mee bij dit soort innovaties. Het is daarom belangrijk om kritisch te kijken naar welke toepassing geschikt is voor welke doelgroep, en om e-health ondernemers te helpen om vanaf het begin na te denken over dit soort vragen.”

KEES VERMEER

redactie@mediaplanet.com

Medische PC: snel en veilig

Voor ziekenhuizen wordt niet alleen speciale software gemaakt, maar ook hardware. Bijvoorbeeld de medische panel PC. “Deze PC voldoet aan alle normen en eisen voor zogeheten K3-ruimten”, vertelt Henk Huussen, ICT-coördinator voor de OK's in het UMC Utrecht.

De panel PC wordt gebruikt in de OK en op de IC en Recovery. Het is een beeldscherm en computer in één. De ontwikkeling van dit soort PC's is anders dan de gewone huis- en kantoorcomputer. “De medische

PC mag namelijk vanwege de veiligheid niet te heet worden”, legt Huussen uit. “De voeding is daarom extern. Koeling gebeurt passief, met een koelblok aan de achterkant en daardoor is hij stil en trekt geen stof aan.”

De panel PC heeft een volledig plat oppervlak. Het beeldscherm is touchscreen en eenvoudig schoon te maken, wat belangrijk is voor de hygiëne. De PC is tevens gericht op optimale veiligheid voor de patiënt, verklaart Huussen. “Er is zo weinig mogelijk bedrading. De PC heeft galvanisch gescheiden aansluitingen, wat lekstroom voorkomt.”

Het apparaat is bij uitstek geschikt om medische foto's op te bekijken. “Je kunt bovendien een extra videokaart inbouwen met nog hogere resolutie, die nodig zijn voor diagnostische beelden.”

De winst is volgens Huussen vooral dat medisch personeel hiermee beter en sneller kan werken met het ziekenhuisinformatiesysteem. “Daardoor zal er beter geregistreerd gaan worden, wat ten goede komt aan de patientveiligheid.”

KEES VERMEER

redactie@mediaplanet.com

DE PRAKTIJK

Op afstand operatie volgen

Meekijken tijdens operaties in de OK gebeurde in het verleden vooral door studenten en leveranciers van apparatuur. Nu zijn daar echter geavanceerde technologische oplossingen voor waarbij men nog steeds live meekijkt, maar niet meer in de operatiekamer zelf aanwezig is.

De technologie bestaat al enige tijd, maar door innovaties namen de beeldkwaliteit en de mogelijkheden sterk toe. Behalve live een operatie volgen in een andere kamer -waar wel dertig mensen aanwezig kunnen zijn- of zelfs vanaf een geheel andere locatie, is het mogelijk om vragen te stellen aan de chirurg. Een geweldige manier om te leren, vooral voor medisch studenten. Naast het beeld van de operatie zelf, worden ook andere modaliteiten zoals hartslag en zuurstof gedeeld met de kijkers. Men ziet dus niet alleen het beeld van de operatie, maar ook welke

gevolgen het heeft voor de stabiliteit van de patiënt.

Kijken wanneer je wilt

Daarnaast kan het full HD kwaliteit beeld stilgezet worden om later verder te kijken. De voordelen van leren en kijken op deze manier, zijn legio. Veel minder kans op bacteriën in de operatiekamer, meer ruimte voor het chirurgisch team en een forse CO2 reductie en tijdsbesparing omdat reizen achterwege kan blijven.

Toevoegen aan EPD

Dergelijke innovaties ondersteunen het begrip 'shared knowledge', kennis delen op een zo breed mogelijk vlak. Het is ook mogelijk de 'film' van de operatie op te slaan in het EPD zodat het dossier volledig blijft. Naast Universiteits- en Topklinische ziekenhuizen delen steeds meer zorgorganisaties hun kennis via video.

CORRY DAALHOF

redactie@mediaplanet.com

Met de Onyx ZEUS computers zet Formex Medical een nieuwe norm voor medische panel PC's. Deze machines zijn specifiek ontworpen voor het gebruik in medische omgevingen, zoals IC's en operatiekamers. Bij het ontwerp is er daarom een sterke focus op veiligheid en betrouwbaarheid. Deze focus op medische omgevingen ging in het verleden nog wel eens ten koste van de specificaties. Met de ZEUS machines is Formex Medical echter als eerste aanbieder erin geslaagd om de sterke punten van medische PC's te verenigen met een stijlvol ontwerp en krachtige hardware.

Klanten roemen de panels om het innovatieve karakter. Zo beschikken de machines over een module voor een verbeterde weergave van medische afbeeldingen en zorgt het platte oppervlak ervoor dat de machine eenvoudig schoon te maken is, wat een belangrijke bijdrage levert aan de hygiëne en patiëntveiligheid. Mede door deze eigenschappen heeft de ZEUS de publieksprijs gewonnen voor de Zorg & ICT innovatie award.

Het enthousiasme vanuit de markt voor de Onyx ZEUS machines is groot, veel Nederlandse ziekenhuizen hebben de panels al verkozen tot nieuwe standaard. Dit maakt de lancering van de ZEUS de meest succesvolle introductie van medische panel PC's tot nu toe.

bis

Audiovisuele & ICT Innovatie
binnen de gezondheidszorg

De gezondheidszorg innoveert. Behandelmethoden worden ontwikkeld, medicijnen op de markt gebracht, operatietechnieken geïntroduceerd, woon- en samenwerkingsvormen gelanceerd. Een en al dynamiek!

Met de audiovisuele oplossingen van BIS anticipeert u op deze dynamiek en realiseert u efficiëntie en kostenbesparingen. Touch LCD schermen maken MDO's effectiever, digitale infodistributie neemt een vlucht, het bijwonen van colleges en/of operaties via video raakt ingeburgerd; evenals besprekingen via videoconferentie. Kortom: de audiovisuele overdracht van kennis en informatie integreert steeds verder in het primaire proces van de gezondheidszorg.

Deze en andere typen oplossingen realiseert u met BIS. Het BIS health care team adviseert u graag.

Meer informatie en referenties? Bel: 0180 - 486777. Of ga naar: www.bis.nl/nl/markten/healthcare.

Scan de QR-code en ontdek hoe het LUMC beelden vanuit de OK / HCK live toont in een speciaal ingerichte meekijkruimte (video). www.bis.nl/nl/referenties/171/leids-universitair-medisch-centrum

De grootste voor presentatie, informatie en communicatieruimtes
advies • infrastructuur • inrichting • onderhoud

RONDETAFEL GESPREK

ICT IN DE ZORG: EFFICIËNT, EFFEKTIEF

De zorgmarkt verandert in snel tempo. Hoe kan ICT hier aan bijdragen in de zin van effectiviteit, innovaties en besparingen? Een discussie vanuit verschillende perspectieven: de zorgprofessional, de patiënt, het bedrijfsleven en de overheid.

- **Pieter Kubben**, Neurochirurg in opleiding bij UMC Maastricht
- **Hans Hofstraat**, Philips Research, Healthcare Program
- **Tom Oostrom**, Directeur Nierstichting; voorzitter Samenwerkende Gezondheidsfondsen (SGF)
- **Rob van Leen**, Chief Innovation Officer bij DSM en boegbeeld voor de topsector Life Sciences en Health

ICT kan de kwaliteit en effectiviteit van de zorg verbeteren. Bijvoorbeeld doordat ICT meer mogelijkheden biedt voor zelfmanagement, in de vorm van internetmodules en apps voor de mobiele telefoon of tablet. De zorg digitaliseert, verklaart Hofstraat. "ICT zorgt voor steeds meer medische mogelijkheden in de volle breedte van de zorg, zowel in medische centra als bij patiënten thuis. Het wordt bijvoorbeeld mogelijk om gegevens te delen tussen verschillende zorgaanbieders. Door de digitalisering zien we schotten verdwijnen."

Gesloten en open

ICT-innovatie vindt zowel in als tussen zorginstellingen plaats, vertelt Hofstraat. "In bijvoorbeeld een operatiekamer kan met ICT de informatie van beeldvormende technieken beter

en sneller worden verwerkt. Dat stelt de arts direct in staat om veel preciezer te behandelen, met minder nevenschade en met beter resultaat. Dit vindt al volop plaats, dankzij de mogelijkheden die ICT biedt. Daarnaast wordt ICT gebruikt om informatie te delen tussen verschillende zorgprofessionals, binnen en buiten het ziekenhuis, en tussen zorgprofessionals en de patiënt. Dat is ingewikkelder, want hierin moeten meer mensen meebewegen. Maar dit zal zeker gaan gebeuren."

Pieter Kubben
Neurochirurg in
opleiding bij UMC
Maastricht

Volgens Kubben is op ICT-gebied nu al veel meer mogelijk dan wordt gebruikt. De gebruikersvriendelijkheid van systemen laat nog te wensen over. "Vaak worden systemen vanuit het bedrijfsleven vertaald naar de zorg. Maar die vertaalslag lukt nog niet helemaal. Bovendien zijn er nog nauwelijks geïntegreerde systemen, maar wordt gewerkt met allemaal losse modules die vaak binnen een instelling door gebruikers ook nog eens zijn aangepast. Je kunt die niet aan elkaar koppelen."

Kostenbesparing

Van Leen legt uit dat ICT mogelijkheden biedt om de toename van kosten in de zorg in de hand te houden. De grootste kostenbesparing is natuurlijk het voorkomen van ziekten. "Daar is momenteel geen grote rol voor ICT.

Misschien wel in de toekomst, als het mogelijk wordt om big data patiëntgegevens te analyseren en voor iemand het risico op ziekten vast te stellen. Nu ligt de rol van ICT vooral bij de fase van ziekte. Er gaat een grote vlucht komen aan mogelijkheden voor zelfmetingen. Mensen kunnen dan thuis allerlei metingen zelf doen en aan behandelaars doorgeven. Die kunnen de patiënt op afstand monitoren en adviseren."

Hofstraat vult hierbij aan: "De techniek is er meestal wel. Het punt is vaak dat een organisatie mee moet. En behandelaars en patiënten moeten er klaar voor zijn. Het is nu bijvoorbeeld nog de vraag hoe ouderen met deze ontwikkelingen mee kunnen. Zij zijn niet gewend aan computers en zelf-

metingen. Bovendien verandert de relatie met de behandelaar. Voor zorgprofessionals is dat wennen."

Oostrom noemt dit de sociale innovatie die naast de technologische innovatie moet plaatsvinden. Als beide vormen hand in hand gaan, zullen ICT en e-health effectief bijdragen aan meer zelfmanagement en daarmee de kwaliteit van de zorg verhogen. "Daarom moeten toepassingen samen met gebruikers worden ontwikkeld. Dat betekent onder andere meer training en opleiding. In de gezondheidszorg is dat nog wel een uitdaging. Mensen die in de zorg werken, doen dat om patiënten te helpen en niet om veel met apps te doen."

Kubben vindt het ook van belang dat niet alleen wordt gekeken naar wat mogelijk is met ICT-toepassingen, maar vooral naar wat de gebruiker wil. "Want anders wordt het aanbod enorm groot. We moeten daarin keuzes maken. De trend in de zorg is immers: meer werk doen met minder mensen. ICT kan bijvoorbeeld artsen helpen om snel een overzicht te krij-

Hans Hofstraat
Philips Research,
Healthcare Program

Medewerkers motiveren m.b.v. ICT: Besparing & tevreden cliënten

HAI^B staat voor Holistic Approach in Business en is gebaseerd op het succesvolle holistische concept uit de psychologie. Inmiddels is duidelijk dat dit concept ook haar vruchten afwerpt bij bedrijven en organisaties. HAI^B gaat uit van een vakvolwassen medewerker. Echter wel één die ICT-hulp krijgt om alle wettelijke- en beleidskaders toe te passen en gemotiveerd wordt doordat hij of zij weet wat de klant verwacht. Zelfsturing is daarbij essentieel.

Voor de implementatie van HAI^B is de applicatie HPM-Creator ontwikkeld. Het unieke daarin is dat werkprocessen in overzichtelijke plaatjes worden getekend. Plaatjes die ook leesbaar zijn voor minder analyti-

FOTO: HEIN ARNS

sche mensen. Bovendien is de HPM-applicatie geïntegreerd met het gerenomeerde KPI-dashboard Bizzscore®.

Medewerkers geven in het procesmodel zelf aan met welke prestatie-indicatoren ze meten of ze hun werk goed doen. Ze sturen ook zelf bij op deze prestaties. Zo kan het middenkader zich richten op inhoudelijke

kwaliteitsverbeteringen of andere zaken die van belang zijn. De manager kijkt in het overzichtelijke dashboard mee en kan bijsturen indien nodig. De praktijk leert dat met deze aanpak zeker 10% qua bedrijfskosten bespaard kan worden, met behoud van tevreden medewerkers en klanten! De ICT-hulp haalt het beste uit de mensen!

Natuurlijk zijn voorbeelden van klantgericht werken zonder bureaucratie, zoals Buurtzorg, geweldig.

We moeten echter niet vergeten dat niet iedere (zorg)manager de competenties bezit om op die manier leiding te geven. Veel managers hebben ook behoefte aan het houden van meer grip. Bovendien kun je in een bestaande zorginstelling niet zomaar het personeel vervangen

door mensen met de competenties om op die manier te werken. Daarom is een gerichte aanpak met ICT- ondersteuning nodig om de kwaliteit van bestaande organisaties te verbeteren.

HAI^B is bij uitstek geschikt voor de zorgsector vanwege de enorme hoeveelheid wetten en protocollen waar men op de werkvloer mee te maken heeft. Met HPM wordt dit opgeknapt in "hapklare brokken". Middels een trefwoord beschikbaar. Indien gewenst op een tablet of smartphone.

De medewerker ziet direct wat in een bepaalde situatie verwacht wordt en welke kaders en protocollen gelden. Checklisten kunnen direct met een click geopend worden. Bovendien is altijd duidelijk wie verantwoordelijk is voor welke zorg. Door

de integratie met Bizzscore® kan vanuit elk proces op gewenst resultaat gestuurd worden. Ook op "zachte" informatie zoals medewerkertevredenheid.

Vanuit het INK-kwaliteitsmodel weten we het allemaal: Er is maar één manier om grip te krijgen op de output van je organisatie en dat is door het implementeren van procesmanagement. Nu ook effectief mogelijk voor de zorg! Welke zorgmanager begint?

Ilse Zwartkruis

www.haib.nl
zorg.bizzscore.com

Bizzscore®

ECTIEF EN KOSTENBESPAREND

gen van patiëntgegevens, of om geprotocolleerd een aanvraag te doen voor een bepaling in het laboratorium.”

De invloed van ICT gaat volgens Hofstraat nog veel verder. ICT zal niet alleen processen versnellen en verbeteren, maar ook fouten voorkomen. Programma's kunnen allerlei gegevens automatisch controleren en informatie geven over het functioneren van apparatuur en over oordeelkundig gebruik. “Bovendien is alle informatie digitaal beschikbaar. Die kun je geanonimiseerd gebruiken om onderzoek mee te doen. Zo kun je bijvoorbeeld als ziekenhuis of als huisarts veel leren over je patiëntenpopulatie. Je kunt aan de slag met kwaliteitsparameters.”

Veel voordelen

Patiëntgegevens kunnen worden opgeslagen in een Elektronisch Patiënten Dossier (EPD). Dat heeft volgens Van Leen veel voordelen. “Stel, een patiënt gaat naar een ziekenhuis voor een longfoto. Maar als die patiënt vervolgens naar een ander ziekenhuis

gaat, wordt daar diezelfde foto nog een keer gemaakt. Dat betekent extra werk, tijd en kosten. Als die eerste foto digitaal beschikbaar is in het dossier van de patiënt, kun je dat allemaal besparen. Je zit dan wel met privacy-aspecten, maar die zijn volgens mij relatief eenvoudig op te lossen. En gegevens moeten natuurlijk goed beschermd zijn, maar dat is niet anders dan in andere sectoren. Je wilt ook niet dat iemand jouw bankgegevens ziet. Het lijkt me dat we ook in de zorg die kant op gaan.” De anderen beamen dat. Oostrom:

“De discussie over het EPD is in mijn ogen een achterhoedegevecht. Want linksom of rechtsom: het EPD komt er.” En Kubben: “Ook veel patiënten willen het.”

Tom Oostrom
Directeur
Nierstichting;
voorzitter
Samenwerkende
Gezondheids-
fondsen (SGF)

Oostrom ziet ook besparingen en gemak aan de kant van de patiënt: “Als bijvoorbeeld een nierpatiënt thuis zelf metingen kan doen, scheelt dat ziekenhuisbezoeken.” Als concreet voorbeeld van een toepassing noemt Oostrom de website dieetinzicht.nl, met tips, voorlichting en recepten. Patiënten worden zo getraind om op voeding te letten. “Dat is zelfmanagement. Zo'n website is efficiënt en effectief.”

Hofstraat geeft nog een voorbeeld. Patiënten die chemotherapie krijgen, moeten een aantal keren voor kuren naar het ziekenhuis. De start van elke volgende kuur hangt af van het bloedbeeld en de conditie van de patiënt. De patiënt moet herhaaldelijk naar het ziekenhuis om het bloedbeeld te analyseren en te bepalen of de volgende behandeling kan beginnen. “Als de patiënt zelf thuis de metingen kan doen en de benodigde informatie kan doorgeven, hoeft die daarvoor niet meer naar het ziekenhuis. Tegelijkertijd verminderen reguliere tussentijdse controles het risico op gevaarlijke in-

fecties die bij chemotherapie kunnen voorkomen. De behandelaar kan tevens op afstand vragen hoe de patiënt zich voelt.”

Applicatie

Ook Kubben geeft een voorbeeld: een applicatie voor neurochirurgen, die hen helpt bij de klinische besluitvorming. “Er bestaan allerlei richtlijnen voor artsen, maar die beslaan soms wel tweehonderd pagina's. Dat is niet werkbaar en je hebt ook niet alle informatie nodig. Met de app worden alleen die vragen gesteld die voor jou relevant zijn. Net als bij bijvoorbeeld de belastingaangifte. Dat werkt veel efficiënter. En misschien kunnen we op deze manier de richtlijnen ook toegankelijk maken voor de patiënt.”

Rob van Leen
Chief Innovation
Officer bij DSM en
boegbeeld voor de
topsector Life
Sciences en Health

De financiering van deze ontwikkelingen is nog wel een aandachtspunt. Zorgverzekeraars moeten bereid zijn om mee te werken. Oostrom ziet dat de goede kant op gaan: “Het CvZ heeft steeds meer begrip, want er is veel mee te winnen. Het zorgsysteem in Nederland gaat vastlopen, en ook verzekeraars zien dat. Zelfmanagement en e-health is daarom allang geen luxe meer. Het is pure noodzaak.”

Van Leen benadrukt daarom het belang van de topsectoren die de overheid heeft benoemd. Daarin kunnen het bedrijfsleven, gezondheidsfondsen en de wetenschap publiek-private partnerships sluiten en nieuw onderzoek van de grond tillen. “Er zijn roadmaps gemaakt voor de ontwikkeling van de sectoren en in de zorg zijn die al uitgewerkt voor een aantal ziektebeelden. We willen partijen bij elkaar brengen, zodat men van elkaars expertise kan profiteren. Dat is ook goed voor de economische groei.”

KEES VERMEER

redactie@mediaplanet.com

Lexmark/Perceptive Software neemt Acuo Technologies over

De combinatie van Acuo Technologies met de softwareoplossingen van Perceptive Software stelt klanten in staat om in hun hele organisatie, één enkel platform voor medische informatie te ontplooiën. Een integrale oplossing voor alle medische en andere bedrijfsdocumenten, die voldoet aan alle verplichte standaarden in de zorgmarkt. Hoe werkt het?

De aanvullende en volledig geïntegreerde oplossing is eenvoudig en veilig via bestaande EPD-systemen (Elektronisch Patiënten Dossier) te benaderen. Acuo Technologies zorgt voor de migratie van alle medische en bedrijfskritische documenten naar een universeel platform - Universal Clinical Platform (UCP).

Het aanbod van Acuo Technologies omvat één enkel integratiepunt voor alle aspecten van medische beeldvorming. De mogelijkheid die het UCP biedt om met verschillende systemen samen te werken, zorgt voor lagere kosten en risico's, een grotere flexibiliteit en meer efficiëntie voor iedere gebruiker en afdeling.

Met de overname is Perceptive Software op dit gebied de enige leverancier die over een eigen technologie beschikt. Perceptive Software biedt

hiermee een oplossing waarmee filmpjes, scans, MRI's, CT's, röntgenfoto's, documenten en digitale beelden van bijvoorbeeld cardiologie, radiologie, pathologie en laboratoria vanuit één database systeem worden opgeslagen, opgezocht, bewaard en, mits geautoriseerd, eenvoudig worden benaderd. Diagnoses worden sneller gesteld doordat alle medische informatie onttrokken wordt vanuit iedere bron en elke afdeling. Perceptive Software kan hierdoor één enkel, content-based medisch dossier voor de hele organisatie aanbieden wat toegankelijk is via ieder EPD-systeem.

Resumerend. Het verbeteren van de zorg door consolidatie en diagnose van medische beelden maakt dat de patiënt altijd centraal staat, de kosten en risico's zienderogen worden verlaagd en een grotere flexibiliteit en efficiëntie voor alle gebruikers en afdelingen wordt behaald.

perceptivesoftware
from Lexmark
www.perceptivesoftware.nl

TIP

3

MAAK GEBRUIK
VAN EEN
ADVISEUR BIJ DE
INTRODUCTIE
VAN NIEUWE ICT

Universiteiten doen onderzoek naar ICT-toepassingen in de zorg. Dat gebeurt op het grensvlak van onder meer zorg, informatica en bedrijfskunde. Twee onderzoekers van de Rijksuniversiteit Groningen beschrijven hun onderzoekslijnen.

Universiteiten doen onderzoek naar telecare

INNOVATIE
Prof. Jos Roerdink (afd. Wiskunde en Informatica en Neuro-imaging Centrum) doet onderzoek naar visualisatie van medische informatie over de hersenen. Hij legt uit: “Bij hersenziekten wordt vaak een MRI- of een PET-scan gemaakt. Dat geeft een reeks tweedimensionale doorsneden van de hersenen, die de arts kan beoordelen. Onze afdeling probeert nu om met de scans de hersenen driedimensionaal in beeld te brengen. Bovendien leren we de computer om afwijkingen in de hersenen te herkennen.”

Eerder herkennen
Voor dat laatste worden ook scans uit andere Nederlandse ziekenhuizen verzameld. Dat resulteert in een grote databank, waarmee het systeem kan worden getraind in het herkennen van afwijkingen. Daarmee wordt het misschien mogelijk om hersenziekten al in een veel vroeger stadium te kunnen vaststellen, verklaart prof. Roerdink. “Ziekten als Parkinson of Alzheimer ontstaan heel geleidelijk. Als je zo’n ziekte al vroeg kunt vaststellen, is misschien nog behandeling mogelijk. Ons onderzoek wijst er op

dat inderdaad specifieke breinpatronen zijn te onderscheiden. Dat zal artsen in de toekomst wellicht kunnen ondersteunen bij de diagnose.”
Een ander voorbeeld is het project ExerGaming, een programma voor ouderen om hun balans te trainen met computerspellen. Met de leeftijd stijgt het risico om te vallen. Sommige ouderen durven daardoor niet meer naar buiten. Het Groningse project is een combinatie van telemonitoring en training, vertelt prof. Hans Wortmann (vakgroep Operations, faculteit Economie en Bedrijfskunde; expertisecentrum Healthwise): “Je kunt de oefeningen aan mensen thuis aanbieden of bijvoorbeeld in een verzorgingshuis. Het trainen gebeurt onder verantwoordelijkheid van de fysiotherapeut, die op afstand kan meekijken en aanwijzingen geven. En de trainingssessies worden digitaal opgeslagen, waardoor je bij een deelnemer diens ontwikkeling kan volgen. Wij zetten hiervoor de infrastructuur op en onderzoeken ook de kosteneffectiviteit.”
Veel aspecten
Dat laatste heeft veel kanten, betoogt prof. Wortmann. “Je zou denken: thuis

‘We proberen met scans de hersenen driedimensionaal in beeld te brengen’
Prof. Jos Roerdink
Wiskunde en Informatica en Neuro-imaging Centrum bij Rijksuniversiteit Groningen
‘De hulpverlener kijkt bij iemand in de huiskamer, je komt dicht bij de patiënt’
Hans Wortmann
Vakgroep Operations, faculteit Economie en Bedrijfskunde; expertisecentrum Healthwise bij Rijksuniversiteit Groningen

oefenen bespaart reiskosten en houdt mensen fitter waardoor minder zorg nodig is. Maar we moeten wel nagaan hoe zich dit verhoudt tot het bestaande aanbod. Misschien komt er gewoon een behandelingskanaal bij. Het is nog niet vanzelfsprekend dat de zorgconsumptie dan afneemt. Misschien neemt die juist wel toe.”
Prof. Wortmann noemt nog meer aspecten van het onderzoek. Bijvoorbeeld de privacy: “De hulpverlener kijkt bij iemand in de huiskamer. Je komt dan wel heel dicht bij de patiënt.” Of de verantwoordelijkheid van de hulpverlener: “Stel dat een oudere tijdens zo’n training valt. Is de hulpverlener dan aansprakelijk? En welke voorzieningen moeten fabrikanten aanbrengen? Hoe ver gaat hun verantwoordelijkheid? Voor dit soort vragen hebben wij in ons onderzoeksteam ook iemand met een medisch-ethische achtergrond. Telecare is een ontwikkeling met veel kanten.”

KEES VERMEER
redactie@mediaplanet.com

Consultancy

ICT binnen de zorg, bij het Sint Lucas Andreas Ziekenhuis in Amsterdam is dat inmiddels heel gewoon. Lid van de Raad van Bestuur mevrouw Frida van den Maagdenberg en cardioloog en programmamanager Jaap Visser vertellen waarom consultancy hierbij zo belangrijk is.
Ruim tien jaar geleden stelde een werkgroep binnen het ziekenhuis een eisenpakket samen voor een EPD. Er volgde een proef van een jaar om daarna te concluderen dat de proef mislukt was. Jaap Vis-

rijksuniversiteit
 groningen

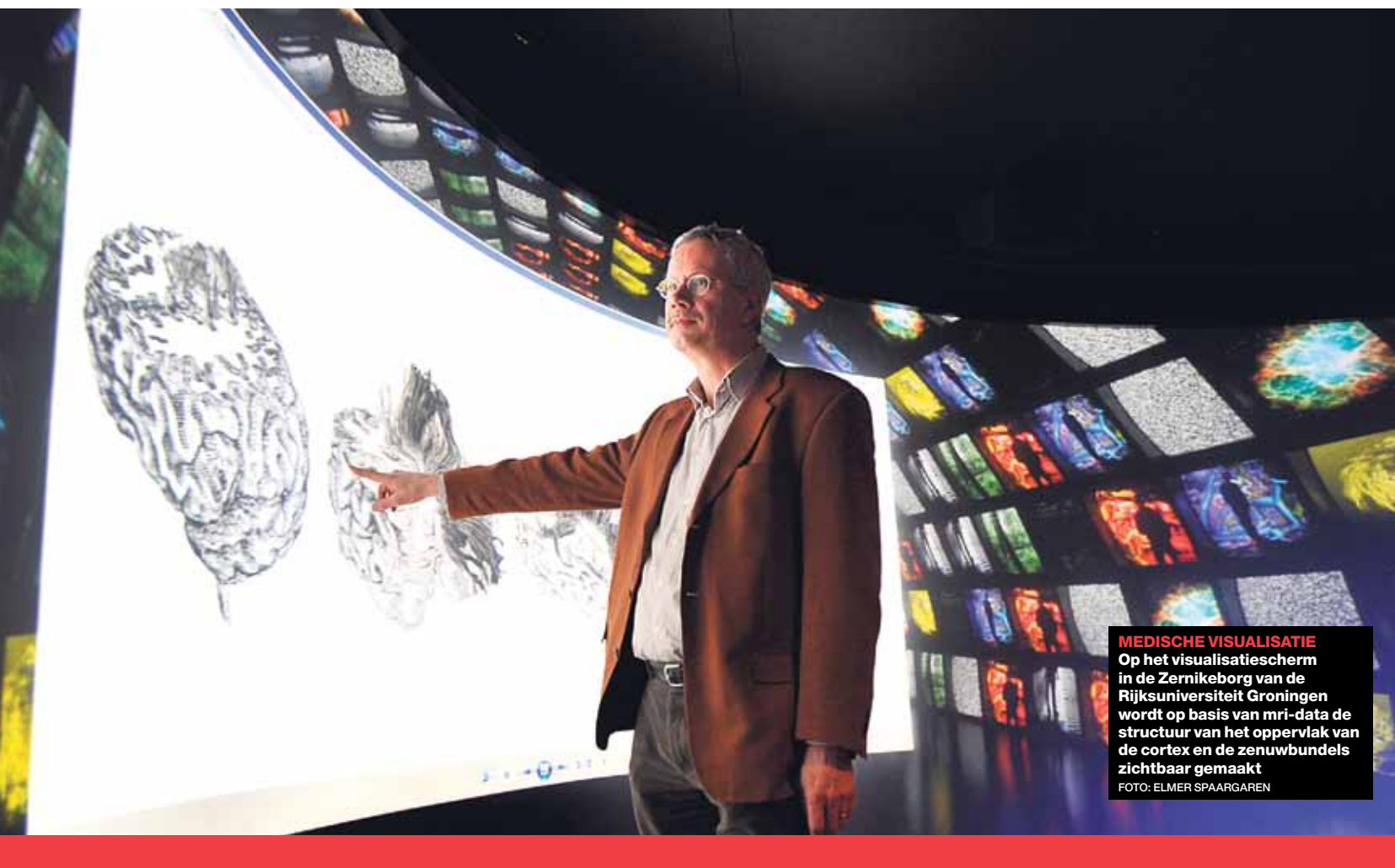

umcg

HEALTHY AGEING
gezond en actief ouder worden

ERIBA > verouderingsonderzoek / LIFELINES > bevolkingsonderzoek / HERSENONDERZOEK > alzheimer > depressie /
POPULATION AND SOCIETY > veroudering en levensloop > zelfregulatie en empowerment voor ouderen / HEALTHWISE
> zorgkwaliteit en zorg-efficiency > e-health > economie en pensioenen > zorgmarkt / TECHNOLOGY FOR AGEING PEOPLE
> medicatie en dosering > medicijngebruik / LEVENSWETENSCHAPPEN > voeding > care & cure > lifestyle

MEDISCHE VISUALISATIE
Op het visualisatiescherm in de Zernikeborg van de Rijksuniversiteit Groningen wordt op basis van mri-data de structuur van het oppervlak van de cortex en de zenuwbundels zichtbaar gemaakt
FOTO: ELMER SPAARGAREN

Consultancy in de zorg

ICT toepassingen binnen de zorg bestaan allang niet meer uit alleen een nieuw softwarepakket voor de administratie. De zorg moet goedkoper, met behoud van kwaliteit. De ICT toepassingen om dat waar te maken, zijn er. Dergelijke trajecten zijn echter zo ingrijpend voor een organisatie, dat een goede begeleiding vooraf, tijdens en achteraf, nodig is.

➔ Binnen de zorg volgen de veranderingen en innovaties elkaar snel op. Er is sprake van toenemende specialisaties, meer en betere communicatie met patiënten en nieuwe technologieën. Om een goede keuze te maken uit alle mogelijkheden, ontbreekt vaak de ervaring en de tijd. Dan kan ICT consultancy uitkomst bieden. Introductie van nieuwe ICT in de zorg betekent namelijk voor alle medewerkers binnen de zorg een compleet andere manier van werken, er is sprake van verregaande procesvernieuwing.

Een compleet andere manier van werken vergt strategische keuzes en antwoord op de vragen: wat is er nodig, waarom is dat nodig, wat willen we ermee bereiken, wat zijn de mogelijkheden en hoe implementeert de zorg dat? Vragen die al voor aanvang van een ICT traject in de vorm van bijvoorbeeld een business case gesteld en beantwoord dienen te worden, om uiteindelijk succesvolle implementatie te waarborgen. Inzet van consultancy is belangrijk om het totale proces in goede banen te leiden. Over het algemeen leidt consultancy tot betere eindresultaten en kunnen zorgmedewerkers zich blijvend richten op zorg verlenen.

CORRY DAALHOF

redactie@mediaplanet.com

CORRY DAALHOF

redactie@mediaplanet.com

ancy is onontbeerlijk

ser: “Daarvan leerden we hoe het vooral niet moest.” Het ziekenhuis schakelde daarop een consultancybureau in om hen te begeleiden en tot een goed werkend EPD te komen.

Uitbesteden

“Bij de invoering van een EPD verandert alles binnen de bedrijfsvoering. Van de administratie en boekhouding tot de werkwijze van verpleegkundigen en artsen. Het heeft gevolgen die tot in alle haartjes van het ziekenhuis door dringen. Voor een dergelijk veelomvattend traject zijn jaren nodig. Na onze eerste poging dit zelf

te regelen, bleek het veel beter een dergelijk traject uit te besteden”, stelt Visser.

Frida van Maagdenberg
Lid van de Raad van Bestuur bij het Sint Lucas Andreas Ziekenhuis

Jaap Visser
Cardioloog en programmamanager bij het Sint Lucas Andreas Ziekenhuis

Scherp

“Het inschakelen van een consultancybureau heeft veel voordelen”, stelt Van den Maagdenberg. “Ons consultancybureau was vanaf het begin erg betrokken, overzag het geheel en adviseerde daarom ook het EPD gefaseerd in te voeren, want een dergelijk groot project slokt lang veel tijd en aandacht op van alle medewerkers. Tijdens het traject hielden de consultants ons scherp en zetten de organisatie zo charmant onder ‘druk’ dat dingen toch op tijd af waren.”

Voordelen

De implementatie van het EPD ging in drie fasen. “Bij de tweede fase

werden de dossiers digitaal en dat zorgde voor merkbaar enthousiasme onder de medewerkers. Nooit meer een dossier kwijt en elke behandeling genoteerd én te zien.” Na de derde en laatste fase van de EPD implementatie zit het werk van het consultancybureau er op. “We hebben nu een bureau beheer waar twintig medewerkers ervoor zorgen dat het EPD goed blijft werken. Het is ook echt óns systeem geworden, de inzet van de consultant is afgebouwd en de kennis overgedragen.”

Informatiseren met oog voor mens en organisatie

De gezondheidszorg kent momenteel belangrijke ontwikkelingen en grote uitdagingen zoals zorgspecialisatie, nieuwe vormen van zorg, hoge eisen aan kwaliteit en veiligheid en meer regie voor de patiënt/cliënt.

Het primaire zorgproces is steeds afhankelijk van de beschikbaarheid en toepassing van ICT. EPD, ECD, eHealth, medical- en business intelligence zijn ICT innovaties met als doel zorg verbeteren en kosten verlagen. ‘ICT in de zorg’ migreert daardoor van een secundair naar een primair proces.

Het niveau van informatie inrichting bepaalt de kwaliteit van de zorgverlening. Professionele innovatie gaat hand in hand met het benutten van zorginformatie, binnen instellingen en in transmurale ketens.

Zorginstellingen worstelen met de vraag wat deze ontwikkelingen voor hen betekenen en hoe zij ICT effectief kunnen implementeren om de beoogde voordelen daadwerkelijk te realiseren.

Dat vereist een heldere strategie, een duidelijke business case en een uitvoerbaar plan.

Deskundig, pragmatisch, ervaren

De meeste zorginstellingen hebben bij de implementatie behoefte aan professioneel programma- en project management, kennis van systemen en zorgprocessen. D&A medical group neemt als ervaren partner bij informatiseringsprojecten deze taak graag op zich. D&A zet zich dagelijks in om zorginstellingen en -organisaties te begeleiden bij ICT beleid, ontwikkelen van informatiestrategie, implementatie van informatiesystemen en veranderende werkprocessen. D&A onderkent de grote impact van informatisering op mensen. De kracht van D&A ligt in het coachen van organisaties tijdens deze veranderingen. De stijl van D&A? Ervaren, deskundig, pragmatisch, betrokken, resultaatgericht. D&A biedt advies en begeleiding van het prille begin tot het eind van het traject.

email: info@dnagroup.nl
website: www.dnagroup.nl
twitter: @dnamedical

WANNEER IS UW DIENST 'ZORG OP AFSTAND' SUCCESVOL?

Als uw klant de meerwaarde inziet van deze nieuwe dienst!
Als uw professional de dienst accepteert en adopteert!
Als uw organisatie de dienst effectief en efficiënt organiseert!

VanMorgen ontwerpt en implementeert zorg op afstanddiensten in co-creatie met alle betrokkenen binnen en buiten uw organisatie, volgens de methodiek van service design. Meer en meer organisaties starten op deze manier met de ontwikkeling en implementatie van zorg op afstand.

Deze werkwijze:

- Ontwikkelt de empathie met de klant om beter te begrijpen wat voor hen van grote waarde is!
- Visualiseert inzichten, om deze beter te kunnen delen met betrokkenen.
- Werkt met korte slagen om snel te zien wat werkt en wat niet.

VanMorgen adviseert, traint en begeleidt zorgorganisaties hierbij. Wij hebben specialistische kennis en ervaring op het gebied van zorg op afstand, waarbij het primaire zorgproces leidend is in onze manier van aanpak. Onze adviseurs kunnen u in iedere stap begeleiden. Van advisering over de technologie, training van uw medewerkers tot begeleiding en introductie op de werkvloer en bij de cliënt thuis.

VanMorgen is een samenwerking van de zorgorganisaties ZuidZorg en Proteion Thuis, koplopers zorg op afstand.

www.vanmorgen.nu | info@vanmorgen.nu | 040-2307910

Betaalbare zorg vraagt innovatie in denken en doen

Sensire, een organisatie voor gezondheid, zorg en welzijn in de Achterhoek, zet al jaren zorg op afstand in bij ondersteuning van mensen thuis. Zij gelooft in innovaties als oplossing voor de uitdagingen in de zorg. En dan vooral in een andere kijk op zorg. Sensire zet de zorgvrager in de regie met een middel waarmee hij zorg van alle professionals en mantelzorgers om hem heen binnen handbereik heeft. Zo biedt Sensire nu aan ruim 1.000 ouderen beeldzorg. Ook voor andere organisaties, via MOOIZO.

Beeldzorg via iPad

Klanten met een AWBZ-indicatie kunnen een simpel ingerichte iPad in bruikleen krijgen. Zo simpel dat ook een 94-jarige digibee er mee kan omgaan. Hiermee kan hij beeldbellen met de wijkverpleegkundige. Of met een van de verpleegkundigen van het medische service center: 24/7. Zorgmomenten, zoals controle bij het spuiten van insuline of medicatie-inname, kunnen op afstand worden geboden. Dat scheelt reistijd en de klant heeft de regie.

Foto: Jack Tillmanns, Nijmegen

Beeldzorg wordt als persoonlijk en intens ervaren. In een onderzoek onder ruim 300 klanten geeft 64,5% aan zich veiliger te voelen en 68% vindt dat hij zo langer thuis kan blijven wonen. Van hen geeft 70% aan dat hun leven aangenamer is nu ze beeldzorg ontvangen. Dat komt ook omdat ze met deze iPad toegang hebben tot informatie en gemakdiensten aan huis zoals de bibliotheek, kapper of klusjesman. Maar ook spelletjes kunnen spelen en met familie, vrienden en buurtgenoten kunnen beeldbellen.

Op termijn zijn 'digitale spreekuren' mogelijk met de huisarts of de specialist. En steeds vaker wordt de mantelzorger ondersteund via beeldzorg. De nieuwste ontwikkeling betreft allerlei zelfmanagement-programma's voor mensen met bijvoorbeeld COPD of hartfalen, waarmee ze meer grip krijgen op hun aandoening.

MOOIZO

Koploper Sensire wil haar kennis en ervaring delen via MOOIZO en zo sneller innovatieve oplossingen in heel Nederland bereikbaar maken. Niet alleen middels het 24/7 Medisch Service Center, maar vooral bij de implementatie van dergelijke innovaties die op alle processen van een organisatie ingrijpen.

Informatie over Sensire: www.sensire.nl.
Meer informatie over o.a. beeldzorg en de uitkomsten van het onderzoek naar beeldzorg staan op www.mooizo.nl

eHealth biedt kansen

ICT in de zorg, eHealth, is niet meer weg te denken. De zorg kampt met bezuinigingen, arbeidsmarktkrapte en vergrijzing. eHealth biedt oplossingen. De cliënt is eveneens een kracht achter eHealth. Dankzij internet stelt deze andere eisen aan zorg, denk aan meer regie, participatie en zelfredzaamheid. eHealth biedt voor cliënten en zorgorganisaties een veelvoud aan kansen.

Zo kan eHealth bijdragen aan efficiëntere zorgverlening. Wanneer een organisatie een deel van de huisbezoeken vervangt door online contacten, scheelt dat reistijd en kosten. Maar om deze nieuwe vorm van zorg alleen in te zetten om een efficiëntieslag te maken en zo de bezuinigingen op te vangen is mijns inziens te beperkt. eHealth biedt meer.

eHealth toepassingen zoals Zorg op afstand (o.a. in de ouderenzorg) of de inzet van apps of online communicatie bieden meerwaarde voor de cliënt. Zo hoeft de cliënt bij een vraag niet te wachten de afspraak met de zorgverlener, maar kan hij deze online stellen aan de dienstdoende (tele)zorgverlener. De cliënt is sneller geholpen en de ondersteuning kost de organisatie minder (reis)tijd, met behoud van kwaliteit. De inzet van videocommunicatie zorgt voor flexibiliteit in de zorg. eHealth kan ook helpen om efficiënt toezicht te houden. Door online mee te kijken (naar bloedwaarden of mentaal welbevinden) kan de zorgverlener digitaal de vinger aan de pols te houden. Een ander voorbeeld is de inzet van apps om cliënten met een langdurige zorgvraag te ondersteunen. Zo zijn er apps voor medicatiebegeleiding, maar ook voor taak- of dagplanning. Door de inzet van apps wint de cliënt aan zelfstandigheid en is er ook ondersteuning als de zorgverlener er niet is. De kwaliteit van zorg neemt toe en de cliënt kan ondanks zijn aandoening, de regie over zijn zorg en leven voeren. Dit stimuleert empowerment en participatie in de zorg.

De kunst van iedere eHealth implementatie is het verhogen van de efficiëntie en de kwaliteit van zorg en het bevorderen van cliëntparticipatie. Dit vraagt visie, kennis en creativiteit, om de juiste koers te bepalen en te houden. Daarnaast vraagt eHealth implementatie aandacht voor scholing van personeel. Zorgverleners hebben gekozen om te werken met mensen, techniek wordt daar nu onderdeel van. eHealth biedt kansen, maar de genoemde winst en gewenste veranderingen ontstaan niet vanzelf. Deze werkelijkheid laten worden is kunst.

Saskia Timmer is eigenaar van Changinghealthcare, een organisatie die zorgorganisaties ondersteunt bij de implementatie van eHealth. Changinghealthcare ondersteunt bij:

- Koersbepaling: ontwikkeling (strategische) eHealth koers
- Implementatie: advies, coaching en projectmanagement
- eHealth Opleiding via Changinghealthcare academy

Meer weten of een vraag stellen?
www.changinghealthcare.nl
info@changinghealthcare.nl

Met Recare® voorbereid op de toekomst

De zorg verandert en om op de toekomst voorbereid te zijn, is het belangrijk nu over te stappen naar Recare. Recare borgt uw complete zorgproces. Al uw medewerkers kunnen mobiel worden aangesloten, zodat zij altijd en overal alle relevante informatie tot hun beschikking hebben.

WMO

Met Recare wordt plannen van WMO-zorg eenvoudig en efficiënt. Het systeem ondersteunt, waarbij uw organisatiespecifieke eisen en wensen ten aanzien van de te plannen medewerkers automatisch worden gevolgd. De planning is daardoor altijd effectief en efficiënt en sluit aan bij uw organisatie-eisen. Snel, inzichtelijk, adequaat en accuraat. Met Recare is een gezonde exploitatie van de WMO-zorg te realiseren.

AWBZ

Recare ondersteunt uw AWBZ-teams optimaal, zowel intra- als extramuraal. Teamcommunicatie en communicatie tussen kantoor en zorgverleners zijn geïntegreerd. Recare bewaakt de eisen die worden gesteld aan bevoegd en bekwaam, binnen de zorgplanning en met signalering voor her- en bijscholing. Alle informatie is onderweg beschikbaar op ieder device. Er gaat vrijwel geen tijd verloren aan administratieve rompslomp.

Mantelzorgers en cliënten betrokken

Mantelzorgers en cliënten kunnen met behulp van Recare integraal worden betrokken bij de zorgverlening. Meekijken in de planning en het dossier spreekt voor zich, maar Recare gaat verder. Afstemming tussen professionele en informele zorg wordt gefaciliteerd, zodat de zorg voor de cliënt optimaal wordt georganiseerd.

Workflowmanager borgt proces

Workflowmanager stelt u in staat uw processen zelf in te richten en aan te passen, waarbij Recare het juist uitvoeren van de processen borgt. Afwijkingen worden door Recare gesignaleerd en gerapporteerd. Uw kwaliteitsstelsel, procedures en protocollen kunnen in Recare worden opgenomen. Het gehele proces wordt daardoor integraal ondersteund.

ECD

De vertrouwde intelligentie van Recare is ook basis voor het Elektronisch Cliënten Dossier. Zorgplannen worden automatisch opgebouwd vanuit zorgproblemen en zorgdoelen. Rapportages zijn bij de cliënt eenvoudig in te vullen. Ketenpartners kunnen worden aangesloten voor optimale samenwerking en afstemming.

Gegarandeerd besparen

Recare is ontwikkeld door mensen uit de zorg en is de totaaloplossing voor uw zorgproces. U kunt Recare volledig zelfstandig gebruiken als vervanging van alle huidige pakketten. U kunt er ook voor kiezen Recare te koppelen aan uw bestaande backofficepakket om direct te profiteren van de efficiency van Recare.

Recare ondersteunt en borgt uw processen optimaal. U betaalt pas wanneer u tevreden bent en daadwerkelijk besparingen hebt gerealiseerd.

Bel voor een demo: 088 - 088 15 14

Re:ware® www.reware.nl

NIEUWS

TIP

4

MAAK ZORG OP
AFSTAND
PERSOONLIJKER

Zorg op afstand mist toegevoegde waarde

Zorg op afstand is inmiddels een bekend fenomeen. Het komt voort uit het feit dat het aantal zorgvragers groeit, er steeds minder zorgverleners zijn en de financiële middelen voor de zorg op raken.

Toch biedt een zorg 'dienst' vervangen door een puur technologische oplossing geen uitkomst op den duur. Creative director bij ST-BY Bas Raijmakers vertelt waarom. "Natuurlijk is er al enige tijd contact tussen patiënten en zorgverleners via telefoon en video. Daar is echter te weinig aandacht voor de menselijke kant waardoor het als een verarming wordt gezien en op weerstand stuit."

Menselijker

Raijmakers zegt dat er veel meer nagedacht dient te worden over het zorgen voor toegevoegde waarde bij zorg op afstand. "Zelf bankzaken regelen of een vliegticket boeken, geeft snelheid en gemak als winst. Zorg op afstand heeft ook persoonlijke aandacht nodig om toegevoegde waarde te leveren. Voorbeeld: als er een videoverbinding is voor het contact met een zorgverlener, waarom die dan ook niet gebruiken voor contact met familie, vrienden, burens? De benadering van zorg op afstand is nog te statisch, teveel een technologie-push. Nog niet alle zorgverleners zien dat een 'menselijker' gebruik van technologie natuurlijk ook mogelijk is."

Empathie

Raijmakers stelt dat inzichten uit de wetenschap en de praktijk gebruikt kunnen worden om zorg op afstand veel beter te benutten, menselijker te maken zodat de weerstand ertegen op termijn verdwijnt. "Het gaat om systemen en de toegevoegde waarde ervan. Dat vraagt een ontwerpersbenadering die uitgaat van empathie, cocreatie en snelheid. Mensen, werkzaam in de zorg, hebben de empathie al. Het gaat niet alleen om nieuwe systemen ontwikkelen, maar om samen met zorgverleners en patiënten de toegevoegde waarde te bepalen. Bij elk systeem te bedenken hoe het beter gebruikt kan worden en dat liefst voordat het systeem ontwikkeld is. Door direct de ontwerpersbenadering te kiezen, voelen meer mensen zich betrokken en kunnen er snel prototypes gemaakt worden om te testen en eventueel verder aan te passen aan de wensen van de mens die het gebruikt."

Verschuiving

De servicegedachte achter ICT-systemen drong vrij snel door. "Behalve in de zorg", stelt Raijmakers. "Er komen steeds meer apps die het slaapritme meten, stappen tellen enzovoort. Die ontwikkeling zet door. Het gaat van 'de overheid' zorgt meer naar 'de overheid ondersteunt'. Door zorg op afstand een meerwaarde te geven, draagt het bij aan de zelfredzaamheid van patiënten." Raijmakers stelt ook dat er al tijdens de opleiding van verzorgenden meer aandacht moet zijn voor zorg op afstand én de menselijke meerwaarde daarbij.

Langer zelfstandig wonen heeft vele voordelen

Langer zelfstandig wonen heeft vele voordelen. Als ouderen zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen, is dat om verschillende redenen noodzakelijk én wenselijk. Zowel nu als in de toekomst.

EXPERT

Annemieke Lantink, directeur van De Nieuwe Zorg Thuis, heeft een passie: ervoor zorgen dat mensen zo lang mogelijk tevreden thuis kunnen blijven wonen. Die passie gebruikt ze in haar dagelijks werk om dat voor zoveel mogelijk mensen te verwezenlijken. "Er zijn verschillende redenen waarom het goed is dat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig blijven. Ten eerste is er steeds minder geld voor zorg en ten tweede is langer mee blijven draaien in de maatschappij veel gezonder."

Lantink zocht en vond manieren om het bovenstaande te bereiken. "Via de ThuisWoonService kunnen

Annemieke Lantink
Directeur van De Nieuwe Zorg Thuis

gramma. Dat programma maakt het ook mogelijk voor familieleden elders om inzicht te krijgen in hoeverre de hulpaanvragen ingevuld zijn. ThuisWoonService is een informeel circuit waarbij het volgens Lantink vooral draait om 'elkaar helpen'. "Ouderen kunnen vaak ook andere ouderen helpen en dat versterkt hun gevoel van eigenwaarde, ze hebben nog iets te bieden en zijn dus een toegevoegde waarde in de maatschappij."

In het formele circuit speelt software een nog grotere rol. Lantink stelt: "Goede software garandeert rendement op alle fronten, ons pakket is 'no cure, no pay'. Door slimme koppelingen kan een wijkverpleegkundige bijvoorbeeld een foto van een wond direct naar de specialist sturen. De foto komt in het EPD, de specialist bekijkt de foto en beslist welke actie verder nodig is. Deze manier van werken kan controlebezoeken aan het ziekenhuis vervangen waardoor de zorgkosten veel lager worden. De wijkverpleegkundigen zijn gelukkiger in hun werk, want ze doen waar ze goed in zijn."

'Langer mee blijven draaien in de maatschappij is veel gezonder'

mensen die hulp nodig hebben bij kleine klussen zoals het verzorgen van planten of het uitlaten van de hond, hulp zoeken in hun eigen buurt. Mensen die hulp willen bieden, geven dat ook op en zo ontstaan matches. Ook mensen zonder baan kunnen hulp gaan bieden en daardoor een portfolio opbouwen dat hen later van pas kan komen." Alle hulpvragen en hulpaanbiedingen worden vastgelegd, gematcht en bijgehouden via een beveiligd softwarepro-

CORRY DAALHOF
redactie@mediaplanet.com

Gelukkig zelfstandig

Sommige ouderen wonen tot op zeer hoge leeftijd zelfstandig. Dat is ook het geval bij Martha de Boer, die zegt haar zelfstandigheid absoluut niet kwijt te willen.

ERVARING

Martha de Boer werd begin maart 89 jaar en woont zelfstandig in een aanleunwoning in Haren. Ze heeft het er prima naar haar zin en denkt er niet aan haar zelfstandigheid op te geven. In haar woning

'Ik heb hier een prachtige woning op 1 hoog waar ik het erg naar mijn zin heb'

is wel een alarmknop aanwezig, zodat er snel hulp komt als er iets met haar gebeurt. "Ik heb die knop echter nog nooit nodig gehad", vertelt ze. "Ik heb hier een prachtige woning op 1 hoog waar ik het erg naar mijn zin heb. Met drie vriendinnen van 85, 86, en 96 wandel ik doorde weeks regelmatig. In het weekend wandel ik met mijn vaste wandelvriend. Hij is 94." Daarnaast leest ze graag en luistert ze veel naar klassieke muziek.

Positieve instelling

In juli 2012 onderging Martha de Boer een heupoperatie waarvan het herstel niet zo goed ging als verwacht. "Ik heb toen drie weken in een verpleeghuis gelegen, en liep daarna met een rollator. Maar gelukkig gaat het nu steeds beter

Martha de Boer
Is 89 en woont zelfstandig

met me. Ik kook zelf ook weer en kan gelukkig weer wandelen." In beweging blijven en notie hebben van de wereld om je heen, is volgens mevrouw de Boer belangrijk om zelfstandig te blijven functioneren. "Je moet natuurlijk ook een beetje positief ingesteld zijn", zegt ze. Als er iets stuk gaat in haar woning, hoeft ze de huismeester maar te bellen en het wordt geregeld. Vlakbij haar woning ligt het verzorgingstehuis, daar wandelt ze zo'n drie keer per week naar toe om in het restaurant een kopje koffie te drinken. "Het geeft afspraak en gezelligheid. Ik heb ook een pas waarmee ik allerlei leuke activiteiten kan volgen zoals muziekles of gymnastiek."

De dochter van mevrouw de Boer komt eens in de twee weken gezellig langs op woensdag en natuurlijk ook als er iets is waar mevrouw de Boer haar hulp bij nodig heeft. "Dat is niet vaak, ze heeft echter wel alles geregeld voor mijn verjaardag onlangs, want daar zag ik een beetje tegenop."

CORRY DAALHOF
redactie@mediaplanet.com

uw zorgvisie staat centraal
www.fontaneda.nl

ONTWIKKELING VAN ELECTRONISCH CLIËNTEN DOSSIER EN SOFTWARE VOOR IN DE ZORG
software ontwikkeling • advisering • project management • security management • applicatie management

Zet uw data veilig
buiten de deur

Basefarm is al 12 jaar de vertrouwde partner voor het beheer en de ondersteuning van bedrijfskritische internetapplicaties en infrastructuren. Onze dienstverlening is ISO27001 gecertificeerd en conformeert zich aan bekende keurmerken binnen de Zorg & ICT, zoals de NEN-standaarden. Wij garanderen de continuïteit, beveiliging en betrouwbaarheid van uw technische omgeving en denken mee over toekomstige ontwikkelingen ervan.

Zet uw data veilig buiten de deur en maak gebruik van onze kennis van applicaties, infrastructuren, certificeringen en procedures zonder daar zelf in te hoeven investeren.

www.basefarm.nl - info@basefarm.nl - +31 20 406 64 66

VVT-instellingen GGZ ZBC's Paramedici

1e en 2e lijns multidisciplinaire zorgpaden

Zorgplanning Rapportage DOT/DBC Verslaglegging

Centraal Elektronisch Patiëntendossier (EPD)

E-Health Monitoring Meetinstrumenten Declareren

Complete SaaS software
voor de zorg

Curasoft
Meer informatie?

0900-28727638 (20 ct/m)
demo@curasoft.nl

www.curasoft.nl

NIEUWS

PATIËNTGEGEVENS
Zorgverleners hebben er behoefte aan om elkaars gegevens in te kunnen zien. Met behulp van ICT kan deze informatieuitwisseling een stuk eenvoudiger worden.

‘Behoefte om elkaars gegevens in te zien’

De informatie uit een ECD blijft binnen de muren van een zorginstelling. Toch zou het wel makkelijk zijn als bijvoorbeeld een ziekenhuis en een huisarts over dezelfde patiëntgegevens beschikken. “We zijn nu aan het kijken hoe dat is te realiseren”, zegt Huub Straus van de Raad van Bestuur van Argos Zorggroep in Schiedam.

Gegevens van een patiënt verhuizen nog niet mee als die van de ene zorgverlener naar een andere gaat. “Verschillende ECD’s zijn nog niet te koppelen”, zegt Straus. “Maar zorgverleners hebben wel meer behoefte om elkaars gegevens in te zien.

Dat staat nu nog in de kinderschoenen, maar gaat de komende jaren wel steeds meer spelen.”

Onderdelen

Verschillende instellingen werken nu met verschillende ICT-systemen, protocollen en werkprocessen. Dat maakt het lastig om informatie uit te wisselen. “We zouden misschien wel bepaalde onderdelen uit het clientendossier aan elkaar beschikbaar kunnen stellen”, denkt Straus. “Bijvoorbeeld bij een acute opname van een patiënt is het belangrijk dat we weten of de patiënt medicatie gebruikt, en welke medicatie dat is. We zijn er nu mee bezig om dat soort informatie te kunnen uitwisselen.”

Het is een lastig proces, want er

zijn vele systemen in gebruik die niet zo maar met elkaar kunnen ‘praten’. Daarnaast moet worden vastgelegd wie toegang krijgt tot welke informatie. Straus: “We zijn nu op bestuurlijk niveau hierover aan het overleggen. Ook met ontwikkelaars van software. Zij adviseren over informatievoorziening en -uitwisseling met ICT en hoe we dat in de toekomstige architectuur kunnen neerzetten.”

Aangepast

In medische instellingen is standaardisatie momenteel het sleutelwoord, om de variatie in ICT-systemen terug te dringen. “Er zijn ruim twintig pakketten op de markt voor ziekenhuissystemen”, weet

Straus. “Maar gebruikers hebben die vaak nog voor zichzelf aangepast. Dat maakt het nog lastiger om systemen aan elkaar te knopen.”

Een trend is ook dat patiënten zelf en diens familie de medische gegevens willen inzien. Maar familie woont vaak op afstand, soms zelfs in het buitenland. “Dat inzagerecht moet goed worden uitgezocht”, besluit Straus. “Met techniek is veel mogelijk, maar we moeten goede beveiligingen inbouwen voor informatie die niet voor iedereen toegankelijk mag zijn. Dat is een grote uitdaging.”

KEES VERMEER

redactie@mediaplanet.com

ICT in de zorg noodzakelijk

■ **Vraag:** waarom is ICT binnen de zorgsector noodzakelijk?

■ **Antwoord:** Omdat een goed programma zorgt voor meer efficiëntie en dat komt zowel de zorg als branche en de patiënt ten goede.

Lucas Ijsbrandy is financieel directeur bij OCA, hij geeft zijn visie op ICT binnen de zorg. “ICT is niet meer weg te denken uit de zorgbranche, het neemt een steeds belangrijker plaats in om alle zorgprocessen goed op elkaar af te stemmen. Vooral bij instellingen die multidisciplinaire zorgpaden bieden, is automatisering een must. Zonder ICT is het onmogelijk om alle activiteiten, behandelin-

gen, afspraken, doelen, resultaten en rapportages adequaat bij te houden en te delen met elkaar.”

Clientenportaal

Ijsbrandy stelt dat ICT het ook veel gemakkelijker maakt om communicatie te koppelen aan zorgdossiers. “Door een koppeling zijn alle betrokken professionals direct op de hoogte. Daarnaast kan er geautomatiseerd gerapporteerd worden aan verwijzers en andere betrokken medici.” Een goed softwarepakket kan echter nog veel meer betekenen binnen de zorg. “Buiten alle logistieke en financiële handelingen, is het ook een prima managementtool. Door implementatie van een dataset met prestatie-indicatoren kunnen managementgegevens zoals doorlooptijden, bezettingsgraden, resultaten, doelstellingen, clienttevredenheid en dergelijke snel afgelezen en beoordeeld worden. Dat maakt bijsturen als het fout dreigt te lopen gemakkelijker. Belangrij-

ker is echter dat het de tools geeft om resultaten aan te tonen, waardoor een zorgverlener dit door kan ontwikkelen.”

Maatwerk

OCA gebruikt een dergelijk EPD al vanaf 2006. “Het ondersteunt protocolaire zorg door het behandelplan centraal te stellen en de zorgprofessionals actief te ondersteunen bij het volgen van het behandelplan voor de patiënt. De inhoud van de zorgpaden is ingericht binnen de software en dit levert transparantie op voor de patiënt en voor de zorgprofessional. Het behandelplan kan in standaard vorm direct gekoppeld worden aan een patiënt en vervolgens op maat worden gemaakt. Op basis van het behandelplan kunnen afspraken worden ingepland en worden toegewezen aan verschillende zorgprofessionals. Zo wordt multidisciplinaire samenwerking ondersteund, zonder het overzicht te verliezen.”

Efficiënter

Het systeem zorgt nu voor afhandeling van alle medische en paramedische financiële handelingen. De komende tijd komt ook alle verzamelde informatie uit de vragenlijsten die patiënten hebben ingevuld, samen met informatie van de zorgverleners in het multidisciplinair overleg. “De zorgverleners geven dan hun visie op de doelstellingen waarna het behandelplan digitaal gedeeld wordt. Op de digitale vragenlijsten geven patiënten onder andere aan wat hun eigen gedachten zijn over wat ze mankeren. “Die mening komt naast de mening van de zorgverlener in het systeem. Daardoor kunnen zorgverleners gericht doorvragen en communicatief de ‘diepte’ in gaan. Het is een veel efficiëntere manier van werken.”

KEES VERMEER

redactie@mediaplanet.com

‘Veiligheid van gegevens is een belangrijk punt’

Het landelijk Elektronisch Patiënten Dossier (EPD) is nog niet ingevoerd, maar zorginstellingen werken zelf wel met een Elektronisch Cliënten Dossier (ECD). “Daarmee kun je onder meer cliëntgegevens registreren, een behandelplan vastleggen en automatisch factureren naar een Zorgkantoor”, vertelt Dave du Croix, directeur van softwarebedrijf Fontaneda. “Uiteraard is veiligheid van de gegevens een belangrijk punt.”

Nu heeft iedere organisatie een eigen ECD. Gaat een patiënt van de ene instelling naar de andere, dan wordt informatie uit het ECD vaak nog uitgeprint en aan de patiënt meegegeven. “Het is natuurlijk slimmer als bijvoorbeeld ziekenhuizen en verpleeghuizen de gegevens digitaal uitwisselen”, zegt Du Croix. “Dan is de informatie al bekend als de patiënt bij de volgende behandelaar komt. Bovendien kan de patiënt de informatie niet onderweg verliezen.”

Toegang

Uiteraard spelen veiligheidsprocessen een grote rol. Het moet duidelijk zijn wie toegang heeft tot welke informatie. Ook vanwege de trend dat naast van de patiënt gegevens in het ECD willen inzien. Bovendien wordt in de zorg steeds meer gewerkt met tablets en apps voor de smartphone, ook om gegevens in te voeren in een ECD. “Dat kan tegenwoordig bij cliënten thuis. Maar zo’n apparaat kan kwijtraken. Mede daarom moet je zorgen dat gegevens goed zijn afgeschermd.”

Organisatie-adviesbureaus doen daarom op verzoek securityscans, om te testen of ze in het ICT-systeem van een organisatie kunnen komen. En veel zorginstellingen hebben een securitymanager in dienst die de veiligheid van digitale gegevens bewaakt. “Zo werken we er met elkaar aan dat de informatie veilig is”, aldus Du Croix.

Lucas Ijsbrandy
Financieel directeur
bij OCA

Herstel van zelfregie, client centraal, de vrager aan het stuur

Opvattingen over passende zorg veranderen, de eisen aan zorg- en hulpverlening verschuiven, de regie gaat terug naar de vrager en zijn naasten. De software in de zorg staat nog altijd in dienst van het bedrijfsproces van de zorgorganisatie, de tijd lijkt daar soms wel stil te staan. Dat kan heel anders.

Onzekerheidsreductie

Gino gaat in haar software uit van de kracht van de individuele zorgvrager en de veerkracht van het haar omringende systeem. De moeilijkheden waar je mee te kampen hebt, brengen veel onzekerheid met zich mee. Het sleutelwoord is Informatiepositie. Je wilt beslist weten welke steun en hulp je bij jouw zorgvraag, in jouw situatie kunt krijgen. Informatie stelt je in staat om zelf verantwoordelijkheid te nemen, om zelf de regie te blijven voeren en wellicht om meer te (ver)dragen.

Zelf-regie mogelijk maken

Zelf-registrerend vermogen maak je in je software mogelijk door de vraag van een persoon betekenis te geven, in zijn context te plaatsen. Dus niet geïsoleerd in een tekstveld ergens in een formulier in een administratief dossier waar verder niets mee gebeurt. Maar betekenisvol, omdat deze gegevens een op je persoonlijke omstandigheden toegesneden mix van relevante zorg, ondersteuning, diensten en producten mogelijk maken. Betekenisvol, omdat wat je nodig hebt zo direct, automatisch en gevalideerd getoetst kan worden aan de wirwar van toelidingscriteria die bestaan voor verschillende regelingen (AWBZ, WMO, ZvW). Herstel van zelfregie vindt plaats door deze bedrijfs- en politiek-wettelijke administratielast zorgvuldig achter de schermen af te handelen en de *locus of control* weer bij de aanvrager te leggen.

In dienst van de zorgvrager

In zorgapplicaties staat vrijwel altijd *de zorgorganisatie* centraal. Het gebruik draagt bij aan efficiency en control. Maar zorgsoftware zou primair zorg *begeleidend* moeten zijn, een dossier waarin, informatie, communicatie en praktische uitvoering rond de cliënt centraal staan. Niet van één zorgorganisatie, maar een werkdossier dat allen delen die dicht om de cliënt heen staan. Familie en vrienden. Professionals, zoals de consulent, de thuiszorg, fysiotherapeut, diëtist, huisarts en medisch specialist. Zij allen *dienen in onderlinge afstemming* de cliënt. Aan de hand van één software dossier met vrije, gedeelde ruimte en eigen ruimte voor professionals die beperkt toegankelijk kan zijn voor anderen. Onder regie van de cliënt of (als zijn verlengde arm) familie of een casemanager.

Al meer dan 20 jaar bouwt Gino soft-

ware voor zorgorganisaties waarin indicaties, zorgcontracten, zorgafspraken en effectiviteitsmeting hand in hand gaan. En die kwaliteiten houden we overeind. Maar sinds een paar jaar staat de cliënt centraler, is nieuwe software *georganiseerd vanuit het perspectief van zorgvragers*. Zorgtoeleidende en zorgbegeleidende software waarmee professionals en gemeenten in staat gesteld worden de cliënt beter van dienst te zijn.

Stationsweg 3d
9726 AC Groningen

Tel. 050 311 85 80
www.gino.nl

info@gino.nl
@ginosoftware

‘Burger gaat aanpak eigen gezondheid regisseren’

Trendwatchers en politici lijken het eens te zijn over de toekomst van de gezondheidszorg: door te weinig handen aan het bed gaan de patiënten zelf hun gezondheid actief bevorderen. “De vraag is niet langer of dat gaat gebeuren maar hoe”, aldus Bart Breggeman, Account Manager Health bij CGI (voorheen Logical), dat 10% van de wereldwijde omzet realiseert in zorgsector.

Noodzaak tot patiëntparticipatie

Los van de politiek-bestuurlijke wens om de stijging van collectieve zorgkosten te beteugelen door patiëntparticipatie, is het in toenemende mate de (chronische) patiënt zelf die zijn eigen criteria voor zorg wil kunnen bepalen. Albert Vlug, principal consultant Health bij CGI, stelt: “Het zijn vaak de cliënten zelf die precies weten bij welke lichamelijke of geestelijke verzorging ze het meeste baat hebben. De thuiswonende ouderen voelen zich bijvoorbeeld, met een beetje hulp, in hun eigen omgeving het meest vertrouwd. Geen van allen worden ze echter gestimuleerd, laat staan gefaciliteerd in hun streven naar zelfredzaamheid.” Principal consultant Vlug constateert dat patiënten voor hun informatievoorziening aangewezen zijn op Google, terwijl zorgverleners hun elektronische patiëntendossiers (EPD's) krijgen. Vlug: “Zorginstellingen worden overspoeld met de meest geavanceerde domotica. Voor de thuiszorg is er geen betaalbare dienstverlening met case managers en slim gebruik van moderne technologie.”

Paradigma verschuiving

Volgens CGI staat de zorgsector aan de vooravond van een fundamentele verschuiving. Breggeman: “De zorg is altijd aanbodgericht geweest met de patiënt als lijdend voorwerp. Dat is niet langer houdbaar. Je wordt als mens niet serieus genomen. Dan wil je toch

liever behandeld worden als een klant die waar voor zijn geld krijgt.” CGI voorspelt dat alleen zorgaanbieders overleven die vraaggericht gaan werken. Anderen gaan failliet of worden overgenomen. Vlug signaleert dat deze verandering naar een vraaggerichte cultuur nog flink wat voeten in aarde zal hebben: “Behandelaars hebben een kennisvoorsprong. Die voorsprong geeft hen macht waaraan ze gewend zijn geraakt. Die willen ze vasthouden. Om als patiënt echt gesprekspartner te worden van je behandelaar, moet er veel in deze houding veranderen. Dat gaat niet vanzelf.”

Het geheim van innoveren

Volgens beide heren is het zaak om in de zorgsector niet alleen te adviseren, maar gewoon te beginnen onder het motto: ‘think big, act small’. Breggeman ziet in CGI's oplossingen voor het uitwisselen van medische beelden bijvoorbeeld een mooie, concrete stap. “Elke leverancier gebruikt zijn eigen formaat in onder meer de MRI-scan. Door innovatie zorgen we voor uitwisseling en opslag tussen ziekenhuizen waardoor de beelden altijd beschikbaar zijn als de patiënt met de arts de situatie bespreekt. Dat geeft de patiënt meer inzicht en dus invloed.” Op het gebied van kostenbesparingen helpt CGI overheden om effectiever premies te innen en zorgverzekeraars om fraude op te sporen. Breggeman: “Hierdoor zijn we in staat om miljarden extra inkomsten te genereren.” Daarnaast investeert CGI in oplossingen voor de burger. Door de wereldwijde aanwezigheid van CGI in de zorgmarkt is het bedrijf in staat om dwarsverbanden te leggen. Vlug: “Onze ‘citizen centric services’ hebben geleid tot het bekende Burgernet. In de zorg zijn het onze ‘patient centric services’ die patiënten mondiger maken en zorgen voor een gezonde verstandhouding met de behandelaars en meer invloed tijdens de behandeling.”

Wilt u meer weten over CGI's oplossingen in de zorg, kijk op www.cgi.com/healthcare

Experience the commitment®

INZICHT

Rudi Westendorp

Hoogleraar ouderengeneeskunde en directeur van Leyden Academy on Vitality and Ageing in Leiden

EXPERT

ICT ondersteunt persoonlijke zorg

De kosten van zorg nemen enorm toe. De overheid roept op tot meer zelfredzaamheid. Door deze ontwikkelingen is er een trend naar meer persoonlijke zorg. ICT kan daarbij helpen, vertelt prof. dr. Rudi Westendorp, hoogleraar ouderengeneeskunde en directeur van Leyden Academy on Vitality and Ageing in Leiden.

De informatietechnologie is inmiddels in alle delen van de maatschappij doorgedrongen. Daardoor zijn de meeste mensen er aan gewend geraakt. "Er is nauwelijks nog aversie tegen", weet Westendorp. "Er zijn steeds meer gespecialiseerde producten, die mensen kunnen gebruiken om bijvoorbeeld meer voor zichzelf te zorgen."

Goed blenden

Belangrijk is wel dat mensen een goede keuze maken uit het grote aanbod van zorgproducten. "Er is veel mogelijk, maar men moet de verschillende componenten wel goed met elkaar blenden. Nu is de zorg nog erg gefragmenteerd. Het is de kunst om de juiste ingrediënten daar te krijgen waar ze nodig zijn. Met grote zorginstellingen is dat vrijwel niet te regelen. Dat

kan alleen de persoon zelf. Vergelijk het met een webwinkel, waarbij je zelf gaat shoppen om vervolgens de producten bij jezelf geleverd te krijgen. Zo zou je ook de benodigde zorg zelf kunnen regelen. In deze tijd zijn er daadwerkelijk mogelijkheden om dat voor elkaar te krijgen."

Als eenvoudig voorbeeld noemt Westendorp de mogelijkheid voor eenzame mensen om te skypen of mailen, via computer of tablet. Hulpbehoevende mensen kunnen ook zelf zorg regelen, via persoonlijk contact op afstand met bijvoorbeeld de wijkverpleegkundige. Er is bovendien veel apparatuur en software beschikbaar voor zelfmanagement. Bijvoorbeeld om zelf thuis de bloeddruk of bloedsuikerwaarde te meten en dat via internet door te geven. In dat zelfmanagement is realtime contact met een zorgverlener al geen uitzondering meer.

Zelf laten regelen

Het is ook mogelijk om mensen thuis op afstand in de gaten te houden. Bijvoorbeeld om te kijken of iemand niet valt, en meteen te kunnen ingrijpen als dat wel gebeurt. Dit heeft volgens Westendorp wel een ethische kant, want hoe ver kun je daarin gaan? "Daarom is het belangrijk dat je men-

sen uit eigen beweging dingen laat regelen. Want dan wil men het zelf. Er wordt enorm veel elektronica over ons heen gestort. De kunst is om dat op een intelligente manier te gebruiken en het als zorgverlener ter beschikking te stellen aan je cliënten. Dus niet zeggen: 'U moet thuis een alarmknop om uw nek gaan dragen', maar: 'Met een alarmknop kunt u ons meteen bereiken als er iets gebeurt. Zou u dat niet prettig vinden?' Zo laat je het aan de mensen zelf over."

Ook het Elektronisch Patiënten Dossier is op een verkeerde manier ontwikkeld, vindt Westendorp. Dat verklaart waarom het zo moeizaam van de grond komt. "Er wordt nog te veel vanuit het systeem geredeneerd, terwijl dat juist vanuit de patiënten moet. Dan zal denk ik niemand zeggen dat hij dit niet wil."

Volgens Westendorp zijn de mogelijkheden al vele malen groter dan wat momenteel wordt toegepast. "Ik denk dat we de komende jaren meer invulling gaan zien in zelfmanagement en zorg op maat. Dat vergroot de reikwijdte van de zorg en de zelfregie. Met een iPhone is alles immers makkelijker te regelen dan zonder."

KEES VERMEER

redactie@mediaplanet.com

IN HET KORT

'De patiënt zegt: Ik dus'

Bij ICT-zorg toepassingen is het essentieel vanuit de patiënt te denken, niet vanuit de organisaties. "Een patiënt heeft immers geen 'bedrijfsproces', maar een ziekte waarvan de onzekerheid gereduceerd moet worden", verklaart Hans Kema, directeur van Gino Software.

Zelf regelen

Dit past volgens Kema in de trend dat de overheid burgers steeds meer zelf laat regelen. Hij pleit daarom voor een dossier van en voor de patiënt. Daarmee worden tevens belangrijke privacy-aspecten opgelost. "Patiënten bepalen zelf wie toegang heeft tot hun dossier, sturen hun relevante informatie naar de behandelaar en houden hun gegevens up to date." Volgens Kema gaat het veel verder dan het EPD. "Dit gaat over de cure, de care, de verzekerders en het sociale domein van de burger. Voor zorgverleners wordt het minder complex zonder eigen patiëntportalen, ze leveren simpelweg de relevante gegevens aan de patiënt. Zo krijgt hij een volwaardige (informatie) positie en daarmee het antwoord op de vraag wat het belangrijkste is in de zorg: Ik Dus."

CORRY DAALHOF

redactie@mediaplanet.com

De **Transitie Jeugdzorg** heeft voor alle betrokken partijen, of het nu gaat om gemeenten, aanbieders, bureaus jeugdzorg of andere partners in de keten, veel voeten in de aarde. Het is nog vaak onvoldoende inzichtelijk wat deze veranderingen in de praktijk nu gaan betekenen.

Ondersteuning door ICT is in dit kader wellicht niet het eerste waar u aan denkt, maar wordt straks wél erg belangrijk. De **nieuwe financieringsstromen** vragen flexibiliteit in registratie en rapportages. Hoe krijgen de veranderende processen straks vorm in het cliëntvolgsysteem? En hoe kunt u inspelen op 'Eigen kracht' en 'De cliënt aan het roer'?

Productverantwoordelijke Tom Blok, oprichter van Regas, heeft hier een antwoord op; "REGAS **volgt** mensen, **verbindt** individuen en **bewaakt** processen in een **volledig SaaS** (webbased) georiënteerde oplossing." Zij doen dit al sinds jaar en dag voor vele verschillende

disciplines binnen zorg & welzijn en sinds enkele jaren ook in de jeugdzorg. "Wij hebben hierbij aandacht voor **partnership**: samen sta je tenslotte sterk."

De REGAS software is flexibel en past zich aan aan de gebruiker. Als processen wijzigen, wijzigt REGAS mee. Blok geeft een voorbeeld. "Financieringsstromen gaan straks via de gemeente in plaats van via de provincie en de rol van Bureau Jeugdzorg verandert, dit kan gevolgen hebben voor de verantwoorde registraties. Dat is in onze software eenvoudig aan te passen. De organisatie die met REGAS werkt, kan dat zelf doen. Dat geeft **dynamiek** en **flexibel maatwerk**. De database van REGAS is in alle gevallen hetzelfde. Maar hoe die zich aan een organisatie presenteert, kan heel verschillend zijn."

www.regas.nl

info@regas.nl

“YOU NEVER KNOW WHAT TO EXPECT BUT,
FRANKLY, WE HAD NOT ANTICIPATED A STORM*
OF THIS MAGNITUDE”

Raouf Abdel, Equinix Regional Operating Chief of the Americas.

* In 2012 Hurricane Sandy battered the Northeastern part of the United States, affecting a number of **Equinix data centers**. Still, at Equinix we withstood this incredible force of nature and managed to deliver our customers what they expect: **Protection of their equipment and data under any circumstance.**

WANT TO READ MORE ABOUT EQUINIX AND SAFETY?

Turn on your Twitter account and send Equinix a tweet with **#Equinixdatasecurity**.

We will respond to your tweet and provide you with our brochure and a copy of the full story.